

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิต
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

มนต์ชัย อินมณเฑียร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**PARENTS' PARTICIPATION IN DEVELOPING
THE EDUCATIONAL QUALITY ON STUDENT ASSISTANT
SYSTEM OF SCHOOLS IN NOPPITUM EDUCATIONAL
QUALITY DEVELOPMENT NETWORK GROUP UNDER
THE OFFICE OF NAKHON SI THAMMARAT EDUCATIONAL
SERVICE AREA 4**

MONCHAI INMONTHIAN

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2012**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
ผู้วิจัย นายมนต์ชัย อินมณเฑียร
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาทะกาญจน์)

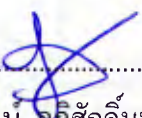

..... กรรมการ
(ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไม้ตรี จันทรา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาทะกาญจน์)

..... กรรมการ
(ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์)

..... กรรมการ
(นายสุพจน์ อภิศักดิ์มนตรี)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไว้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(อาจารย์สมพงศ์ เหมือนเพชร)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 11 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2556

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4
ผู้วิจัย	นายมนต์ชัย อินมณเฑียร
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระยุทธ ชาศะกาญจน์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเพื่อศึกษาปัญหาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test) เมื่อพบความแตกต่างได้ดำเนินการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe's ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่าด้านการส่งเสริมนักเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตาม อายุ อาชีพ และวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ปัญหาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขาดการประสานงานจากโรงเรียน และการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่ต่อเนื่อง

ABSTRACT

The Title	Parents' Participation in Developing the Educational Quality on Student Assistant System of Schools in Noppitum Educational Quality Development Network Group Under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4
The Author	Mr.Monchai Inmonthian
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Dr.Weerayuth Chatakarn
Thesis Advisors	Dr.Surapong Uasiripornrit

The purposes of this research were 1) to study the participation of parents in developing the educational quality on student assistant system of schools in Noppitum Educational Quality Development Network Group Under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4 2) to compare the participation of parents in developing the educational quality on student assistant system of schools in Noppitum Educational Quality Development Network Group Under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4 3) to study the problems participation of parents in developing the educational quality on student assistant system of schools in Noppitum Educational Quality Development Network Group Under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4. The population of this study were 332 students' parents. The instrument employed for gathering data was a questionnaire. The statistics used for analyzing data were percentage, mean, and standard deviation, T-test, F-test , one-way analysis of variance (One Way ANOVA) and Scheffe's method.

The results of this research were :

1. Both overall and each aspect of the parents' participation in developing the educational quality on student assistant system of schools in Noppitum Educational Quality Development Network Group Under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4 were at a moderate level.

2. The comparison of the parents' participation in developing the educational quality on student assistant system of schools in Noppitum Educational Quality Development Network Group Under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4 classified by genders had no statistical significant difference in overall aspect. When considering each of five aspects classification, the aspect of the students promotion was found with statistically significant difference at the .05 level.

3. The comparison of the parents' participation in developing the educational quality on student assistant system of schools in Noppitum Educational Quality Development Network Group Under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4 classified by age, occupation and level of education had the statistical significant difference in overall aspect at the .05 level.

4. The problems of the parents' participation in developing the educational quality on student assistant system of schools in Noppitum Educational Quality Development Network Group Under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4 were the lack of parents' knowledge and the understanding on the

student assistant system, the lack of cooperation from schools and the discontinuity of the operation of the student assistant system.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความอนุเคราะห์และกรุณาจากคณาจารย์
โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระบุษ ชาติตะกาญจน์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.สุรพงศ์
เอื้อศิริพรฤทธิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำเสนอแนะ และตรวจสอบ
ข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ได้แก่ นายพงษ์ศักดิ์ ศรีสมทรง รองผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 นายจำรัส เพชรทับ ผู้อำนวยการ
กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา นายสุชน เกิดมณี ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าศาลา
นางสาวชูศรี กาญจนวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสโมสร นางพัทธนันท์ นิลพัฒน์ ผู้อำนวยการ
โรงเรียนบ้านสะพานหัน ที่ได้เสียสละเวลาตรวจสอบเครื่องมือ และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือ
วิจัย

ขอขอบคุณผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิต
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4 ที่ได้ให้ข้อมูลและได้รับความร่วมมือ
เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณฝ่ายประสานงานโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช ที่กรุณาอำนวยความสะดวก ขอขอบคุณเพื่อนๆ ปรียญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2554 ทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา
ครูและอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาให้ความเมตตาวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

มนตรีชัย อินมณเฑียร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบความคิดการวิจัย	5
สมมุติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ของการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การพัฒนาคุณภาพการศึกษา	9
แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา	31
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย	63
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	63
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	64
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	65

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล	66
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	90
สรุปผลการวิจัย.....	91
อภิปรายผล	94
ข้อเสนอแนะ	100
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก.....	110
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	111
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	113
ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือวิจัย.....	119
ภาคผนวก ง หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	123
ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	138
ภาคผนวก ฉ คำดัชนีสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC).....	146
ประวัติผู้วิจัย	152

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ควรทราบ 37
2	ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ครูควรทราบ..... 41
3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกในแต่ละ โรงเรียน โรงเรียนในสังกัดกลุ่ม เครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในปีการศึกษา 2555 64
4	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และวุฒิการศึกษา 70
5	ค่าเฉลี่ยและ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในกลุ่ม เครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในภาพรวม..... 72
6	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนา คุณภาพพนพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล..... 73
7	ค่าเฉลี่ยและ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนา คุณภาพพนพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในด้านการคัดกรองนักเรียน 75
8	ค่าเฉลี่ยและ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนา คุณภาพพนพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในด้านการส่งเสริมนักเรียน 76

9 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 78

10 ค่าเฉลี่ยและ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในด้านการส่งต่อ..... 80

11 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามเพศ 82

12 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอายุ 83

13 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's 84

14 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอาชีพ 85

15 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's..... 86

16 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามวุฒิการศึกษา 87

ตารางที่

หน้า

- 17 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือ
 นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวม เป็นรายคู่
 ค่ายวิถี Scheffe's..... 88

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	16
3 กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	36
4 กระบวนการดำเนินงานเพื่อการแก้ไขปัญหา นักเรียนของครูเนาะแนว/ฝ่ายปกครอง	49

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งประเทศไทยเป็นหนึ่งในสังคมโลกที่มีการติดต่อสื่อสารกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีการแข่งขันกันโดยเสรี ดังนั้นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นความจำเป็นพื้นฐานสากลทั่วไป สำหรับประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนเป็นอย่างมากในการที่จะพัฒนาคุณภาพ ทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายดังกล่าวนี้ ขึ้นอยู่กับคุณภาพและความสามารถในการจัดการศึกษา ที่จะทำให้การศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิตของประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาสาระกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงต้องเป็นเพื่อคนไทยทั้งหมดอย่างหลากหลาย และสอดคล้องกับกลุ่มต่างๆ และคนทั้งหมดในสังคมต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546)

ประเทศไทยมีนโยบายที่จะปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ ประกอบกับมีการปฏิรูปการเมืองและการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ตามมาตรา 43 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาว่า ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 22 ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 23 ข้อ 5 คือมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิต

อย่างมีความสุข โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งส่งผลทั้งทางบวกและทางลบ ก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด การปรับตัวที่ไม่เหมาะสม ส่งผลเสียต่อสุขภาพจิต สุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้การจัดกระบวนการเรียนให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับ บิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ดังนั้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน

การที่จะทำกิจกรรมใดๆ ก็ตามที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประชาชน การมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการที่จะทำให้ผลการดำเนินงานนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนบนพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่เน้นบทบาทของชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บทบาทและความสำคัญของชุมชนต่อการจัดการศึกษาในสภาพสังคมยุคปัจจุบัน พ่อ แม่ ผู้ปกครองต้องทำงานหนักเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว ความกดดันต่างๆ ทำให้ พ่อ แม่ ผู้ปกครองมีเวลาอยู่ร่วมกับลูกน้อยลงในขณะที่การให้การศึกษาแก่เด็กๆ ต้องการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครองมากขึ้น ทั้งนี้โรงเรียนเป็นหน่วยงานหน่วยงานหนึ่งของสังคม ที่ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน มีหน้าที่ส่งเสริมพัฒนาสมาชิกให้มีประสิทธิภาพออกสู่สังคม และได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาหาความรู้ เพราะฉะนั้นผู้ปกครองจึงควรที่จะทราบและเข้าใจตลอดจนการให้การสนับสนุนทั้งทางด้านกำลังเงิน กำลังกาย และกำลังปัญญา เพื่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน อันจะช่วยให้การศึกษาของบุตรหลานมีความก้าวหน้า มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

สรุปได้ว่าชุมชนมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพราะชุมชนในฐานะเจ้าของการศึกษาจะรู้ดีว่าประชาชนและบุตรหลานต้องการอะไร ชุมชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้หลายลักษณะ เช่น การมีส่วนร่วมในฐานะผู้จัดการศึกษา การมีส่วนร่วมในฐานะกรรมการในคณะกรรมการที่กฎหมายกำหนด การมีส่วนร่วมในฐานะผู้สนับสนุนช่วยเหลือทั่วไป

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นอีกกระบวนการหนึ่งในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลัก

ในการดำเนินการดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอกรวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน การดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับ ครูที่ปรึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และปลอดจากสารเสพติด เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง พัฒนาคณะกรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา โดยมีองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ 5 ประการ (กรมสุขภาพจิต, 2551, 10) ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาและการส่งต่อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เห็นความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยวางนโยบายไว้ว่า “ปีการศึกษา 2555-2556 เป็นปีแห่งการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้พ้นภัยยาเสพติด” โดยมียุทธศาสตร์บูรณาการการทำงานที่เกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วนและต้องมีเครือข่ายการทำงานระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชน โดยจัดให้มีสัปดาห์การเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยให้โรงเรียนออกเยี่ยมบ้านนักเรียนตามวันเวลาที่กำหนด รวมทั้งรายงานผลการออกเยี่ยมบ้านเป็นการติดตามผลการดำเนินงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ได้นำมาตรการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาดำเนินการ โดยให้สถานศึกษาในสังกัดมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายในสถานศึกษา จัดประชุมสัมมนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา ผู้ปกครอง เพื่อให้ทุกฝ่ายประสานความร่วมมือจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ

สถานศึกษาภายในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตา ได้นำเอาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 โดยการดำเนินงานต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครู พ่อ แม่ ผู้ปกครอง มีส่วนสำคัญอย่างมากในการที่จะช่วยเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอยู่เสมอ เนื่องจากทุกปัญหาของนักเรียนล้วน มีสาเหตุและไม่ได้เกิดขึ้นทันทีทันใด แต่เป็นการสั่งสมประสพการณ์ที่มีผลเชิงลบต่อพฤติกรรม ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก และการกระทำหากไม่ได้รับการช่วยเหลือในเบื้องต้น ปัญหา ก็จะลุกลามมากขึ้นจนมีความซับซ้อนยากต่อการแก้ไขในที่สุด

จากการรายงานสรุปผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตา ผลการดำเนินงานในปีการศึกษา 2553-2554 ที่ผ่านมามีการดำเนินงานยังไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ บทบาทการเข้ามามีส่วนร่วมของ พ่อแม่ ผู้ปกครองในการพัฒนา

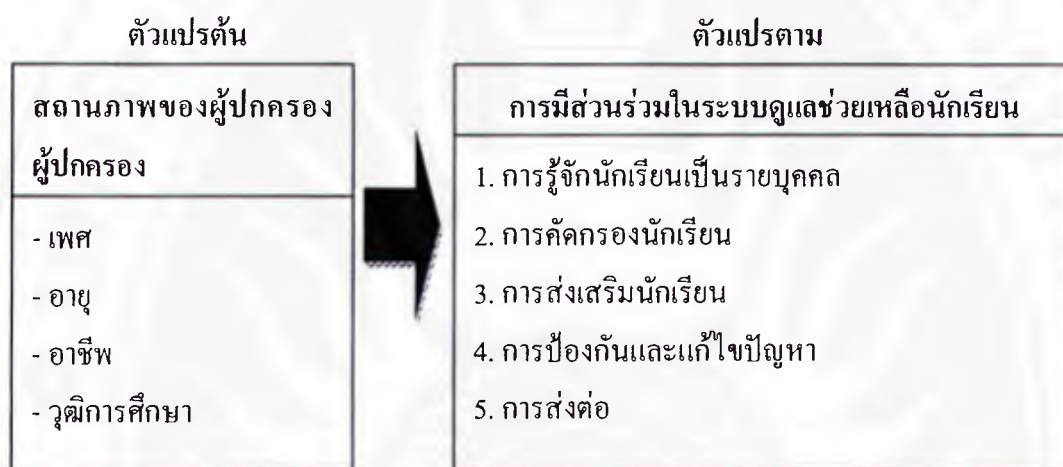
คุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังมีน้อย เนื่องจากขาดการประสานงานและความร่วมมือจากหลายฝ่าย นักเรียนบางส่วนยังมีปัญหาที่ไม่ได้รับการแก้ไข ให้ถูกทาง ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในองค์ประกอบหลัก 5 ประการ (กรมสุขภาพจิต, 2551, 10) ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาและการส่งต่อ ตลอดจนปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เพื่อเป็นข้อมูลและเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน ตลอดจนประสิทธิผลด้านการบริหารการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพและวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาปัญหาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

กรอบความคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ประการ (กรมสุขภาพจิต, 2551, 10) ประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ โดยสามารถสรุปกรอบแนวคิด ในการวิจัยได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มี เพศ อายุ อาชีพ และวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดทฤษฎีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยเนื้อหาภารกิจหลักของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ประการ (กรมสุขภาพจิต, 2551, 10) ประกอบด้วย

- 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2) การคัดกรองนักเรียน
- 3) การส่งเสริมนักเรียน
- 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 5) การส่งต่อ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 1-ปีที่ 6) โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 2,027 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา (ป.1-ป.6) โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ในปีการศึกษา 2555 ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) แล้วกำหนดชั้นภูมิตามสถานศึกษาและกำหนดสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่างจากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลากได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับ

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 อายุ

3.1.2.1 ไม่เกิน 30 ปี

3.1.2.2 30 - 40 ปี

3.1.2.3 40 ปีขึ้นไป - 50 ปี

3.1.2.4 50 ปีขึ้นไป

3.1.3 อาชีพ

3.1.3.1 รับจ้าง

3.1.3.2 เกษตรกรรม

3.1.3.3 รับราชการ

3.1.3.4 อื่นๆ

3.1.4 วุฒิการศึกษา

3.1.4.1 ประถมศึกษา (ป.1-ป.6)

3.1.4.2 มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า (ม.1-ม.6)

3.1.4.3 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ม.4, ม.6, ปวช.)

3.1.4.4 อนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป (ปวส., ปริญญาตรี, สูงกว่า

ปริญญาตรี)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4 ใน 5 ประการ (กรมสุขภาพจิต, 2551, 10) ประกอบด้วย

3.2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

3.2.2 การคัดกรองนักเรียน

3.2.3 การส่งเสริมนักเรียน

3.2.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา

3.2.5 การส่งต่อ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ความร่วมมือในกระบวนการดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

2. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา (ปีที่1-ปีที่6) โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

3. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการส่งเสริม การช่วยเหลือ การป้องกัน และแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการ เครื่องมือ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการพัฒนานักเรียนให้มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย

3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ สังเกตพฤติกรรมนักเรียน สัมภาษณ์นักเรียน เพื่อนครู และผู้ปกครอง ศึกษาข้อมูลจากผลการเรียน และปัญหาสุขภาพ มีการทำแบบบันทึกและจด บันทึกข้อมูลต่างๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อประเมินนักเรียนร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยอาศัยข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนจากข้อ 3.1 และ การใช้แบบคัดกรอง (SDQ) เพื่อจัดนักเรียนออกเป็นกลุ่ม คือกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและ กลุ่มมีปัญหา

3.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีการส่งเสริมนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ หรือกลุ่มเสี่ยงที่ได้รับการแก้ไขแล้ว

3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา คือการให้คำปรึกษาเบื้องต้นตามสภาพปัญหา การช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลตามสภาพปัญหาจากการคัดกรอง การติดตาม การช่วยเหลือ อย่างต่อเนื่อง การประสานงานการส่งต่อภายใน ภายนอกร่วมกับบุคคลและองค์กรหรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และการรายงานผลการดำเนินการช่วยเหลือและส่งต่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

3.5 ด้านการส่งต่อ คือ การส่งนักเรียนที่มีปัญหาที่ครูช่วยเหลือแล้วนักเรียนไม่ดีขึ้น และยากต่อการช่วยเหลือ จึงดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้ปัญหาของนักเรียน ได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มีผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. ใช้กำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา
3. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ในปลายปี 2550 กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในช่วงปี พ.ศ. 2551-2555 รวม 6 ด้าน (วิทยากร เชียงกุล, 2553, 1-2) คือ

1. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
2. การพัฒนาคุณภาพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
3. การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา
4. การจัดระบบการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา
5. การสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษา
6. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม

ความหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ปัญญา เกสรทอง (2541, 4) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี และเก่ง มีคุณธรรม จริยธรรม รู้หน้าที่และความรับผิดชอบ โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนและฝึกปฏิบัติในสิ่งที่มีคุณค่าในการดำรงชีวิต และการเป็นพลเมืองดีของชาติ

กรมวิชาการ (2544, 22) กล่าวว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งหน่วยงานการศึกษาทุกระดับทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชนจัดให้สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของชุมชน โดยที่สถานศึกษาต้องมีความพร้อมในการลงมือได้แก่ ความพร้อมของการดำเนินงาน เช่น การบริหารจัดการภายในหน่วยงานเป็นระบบมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานสอดคล้องกับกระบวนการพัฒนาจัดการภายในหน่วยงานเป็นระบบมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานสอดคล้องกับกระบวนการพัฒนาจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ มีการแนะแนวพิเศษอย่างเป็นระบบ มีการประสานงานทั้งภาครัฐและเอกชน ความพร้อมด้านสุขภาพแวดล้อม เช่น สภาพเศรษฐกิจและสังคมเอื้ออำนวยได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากผู้ปกครองและชุมชน

สรุปได้ว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเด็กตามศักยภาพทุกด้าน เช่น ด้านความรู้ คุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทางด้านร่างกาย และสติปัญญา เพื่อสามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยผ่านกระบวนการต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนการสอน ครูและบุคลากร และการบริหารจัดการ

ความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ไพบุลย์ แจ่มพงษ์ (2542, 9) กล่าวว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาและเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาคือ คุณภาพของคน โดยที่คนต้องได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ให้รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

จำรัส นองมาก (2544, 2) กล่าวว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการบริหารงานในระบบโรงเรียนให้บรรลุถึงคุณประโยชน์ของการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมั่นใจว่า สถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานตามความคาดหวัง

ฉัฐพล ชุมวรฐายี (2545, 2-5) กล่าวว่าในยุคปัจจุบันความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งและจะต้องเป็นการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ที่มืออยู่ในตัวบุคคลคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้คนรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรมคุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

สรุปได้ว่าในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มนุษย์จึงต้องพัฒนาตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เพื่อให้รู้จักคิด รู้การแก้ปัญหา และปรับตัวดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

พิพัฒน์ วิเชียรสุวรรณ (2541, 77) กล่าวถึงปัจจัยสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอนที่เป็นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีใช้การสอนที่เป็นการถ่ายทอดความรู้จากครูแต่ฝ่ายเดียว แต่เป็นการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และเกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ โดยใช้เทคโนโลยีและสื่อสารสารสนเทศต่างๆ ให้เป็นประโยชน์ ทั้งนี้จะต้องมีการปรับปรุงเนื้อหาสาระของหลักสูตรให้มีความรู้ทั้งที่เป็นความรู้สมัยใหม่ และเนื้อหาสาระพื้นฐานที่จำเป็นให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของบุคคล ชุมชน และสังคมในอนาคต

สมศักดิ์ สินธุระเวช (2542, 149 – 150) กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลให้การศึกษาามีคุณภาพมี 4 ประการ ได้แก่

1. หลักสูตร หลักสูตรจะต้องให้ความสำคัญผู้เรียน ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิตปลูกฝังเรื่อง ทักษะในการดำรงชีวิต และทักษะขั้นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือการออกไปประกอบอาชีพ

2. การจัดการเรียนรู้จะต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

3. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาต้องมีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการระบบคุณภาพ มีการควบคุมคุณภาพ มีการทำงานที่เป็นมาตรฐาน ทำงานเป็นทีมให้ทุกคนมีส่วนร่วม

4. กระบวนการบริหารจัดการ การบริหารจัดการต้องมุ่งให้เกิดความสมานฉันท์ในหน่วยงานระหว่างบุคลากร และหน่วยงานมีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น

จันทรา พรหมานนท์ (2546, 64-67) กล่าวว่าปัจจัยในการเพิ่มคุณภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษา อันจะทำให้ผู้ปกครองชุมชนเชื่อมั่นต่อโรงเรียนและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา ผู้บริหารมีความมั่นใจ ครูผู้สอนมีความพึงพอใจในการดำเนินชีวิตปัจจัยต่างๆ มีดังนี้

1. การพัฒนาตนเองของครูและผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและเทคนิควิธีในด้านต่างๆ เช่น ในบทบาทหน้าที่หลักสูตรการบริหารจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวัดผลประเมินผล จิตวิทยาเด็ก และความรู้ด้านวัฒนธรรมและค่านิยมต่างๆ

2. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้องค์กรต่างๆ ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้
3. ปรับปรุงสภาพแวดล้อมกับชุมชน เพื่อให้องค์กรต่างๆ ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้
4. ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโรงเรียนพัฒนาและปรับปรุงสื่ออุปกรณ์การเรียนรู้ต่างๆ ให้ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ
5. ออกแบบการจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการภายใน สถานศึกษาโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบ
6. ระดมทรัพยากรในชุมชนมาร่วมจัดการศึกษาเตรียมความพร้อมในการจัดระบบ ประกันคุณภาพ

กรมวิชาการ (2546, 13-18) กล่าวถึง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาว่าเป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งหน่วยงานการศึกษาทุกระดับทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นร่วมมือกับชุมชนจัดให้สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของชุมชน โดยมีสถานศึกษาต้องมีความพร้อมดังต่อไปนี้

1. ความพร้อมของการดำเนินงาน ได้แก่ การบริหารจัดการภายในหน่วยงานเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ การดำเนินงานสอดคล้องกับกระบวนการพัฒนา จัดการเรียนการสอนเหมาะสม มีการแนะแนวพิเศษอย่างมีระบบ มีการประสานงานทั้งภาครัฐและเอกชน
2. ความพร้อมด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจและสังคมเอื้ออำนวย ได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากผู้ปกครองและชุมชน

นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2543, 9) ยังได้กล่าวถึงภารกิจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. เข้าร่วมกิจกรรมเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. ปรับระบบกลไกการบริหารงาน แผนงาน และการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและความต้องการของท้องถิ่น
3. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. จัดให้มีการแนะแนวและการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ
5. ดำเนินงานจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
6. จัดให้มีระบบการประเมินเพื่อพัฒนาตนเองภายในโรงเรียน
7. ประชาสัมพันธ์กับชุมชนและให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา

กรมวิชาการ (2543, 9-10) ได้เสนอปัจจัยที่จะส่งเสริมให้การศึกษาที่มีคุณภาพสูงขึ้นดังนี้

1. การมีระบบข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่นเพื่อเป็นฐานข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้สอดคล้องและสนองความต้องการของท้องถิ่น

2. การบริหารหลักสูตร ผู้บริหารต้องเข้าใจหลักสูตรและส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความเข้าใจตรงกัน กระตุ้นให้ครูผู้สอนทำแผนการสอน คู่มือครู วางแผนการสอนยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีระบบการติดตามผลตรวจสอบแก้ไขปัญหา การนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน

3. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครู ครูต้องปรับปรุงวิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร พัฒนานวัตกรรม ใช้เทคนิควิธีการสอนให้สอดคล้องกับชีวิตจริงให้มากที่สุด การให้ชุมชนเป็นฐานในการสนับสนุนการจัดการศึกษา

4. ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนเพื่อให้เกิดความพึงพอใจกับทุกฝ่าย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, 4-7) กล่าวถึง ปัจจัยที่ทำให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จไว้ดังนี้

1. สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพให้แก่ผู้เรียน เอื้อต่อการพัฒนาการศึกษาทุกด้านและให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้อุปกรณ์การสอนสื่อที่เหมาะสมและมีคุณภาพ

2. พัฒนาอาจารย์ และส่งเสริมให้ผู้สอนมีคุณภาพและอุทิศตนเพื่อการสอน

3. สถานศึกษามีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอน

4. ปรับปรุงระบบการประเมินนักเรียน สถานศึกษาต้องจัดระบบการประเมินผลการพัฒนาของนักเรียนทุกด้าน

5. ประกันมิให้นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับทุนสนับสนุนการศึกษา สถานศึกษาต้องรับประกันว่าจะไม่มีนักเรียนคนใดออกกลางคันเพราะขาดแคลนทุนทรัพย์ ขาดอุปกรณ์ทางการศึกษา ขาดรูปแบบนักเรียน โดยสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบให้ทุนการศึกษาและอุปกรณ์ต่างๆ

สรุปได้ว่าปัจจัยที่ส่งผลให้การศึกษาที่มีคุณภาพ มีหลายประการ ได้แก่ การพัฒนาตนเองของครูและผู้บริหารให้มีความรู้ตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง เช่น ความรู้เกี่ยวกับการบริหาร เรื่องหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นต้น การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ การพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ตลอดจนสื่ออุปกรณ์ต่างๆ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสถานศึกษาต้องมีระบบการประกันคุณภาพภายใน

กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ฉัฐพล ชุมวรฐายี (2545, 18-35) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาก็คือ การที่โรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งระบบนี้เกิดจากความต้องการของชุมชน ผู้ปกครองและสังคม

ที่ต้องการความมั่นใจจากโรงเรียนว่า โรงเรียนปฏิบัติหน้าที่ได้ตามมาตรฐาน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ อยู่ในสังคม และสามารถแข่งขันกับสังคมอื่นสรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและเตรียมการ ได้แก่ สถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษา และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ให้ความรู้แก่ครู-บุคลากร และแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินการดังนี้

1. การจัดทำข้อมูลพื้นฐานและสารสนเทศของสถานศึกษาข้อมูลต่างๆ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานด้านบุคลากร ข้อมูลด้านผู้เรียน ข้อมูลพื้นฐานด้านการดำเนินงาน งานในกรอบการบริหาร ในโรงเรียน ข้อมูลพื้นฐานด้านเครือข่ายการเรียนรู้ เช่น ข้อมูลผู้ปกครอง ข้อมูลชุมชน เป็นเรื่องเกี่ยวกับอาชีพท้องถิ่น วิทยากรท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย สถานประกอบการ สถานศึกษา วัด ห้องสมุด เป็นต้น ข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ห้องปฏิบัติการเอกสารและคู่มือต่างๆ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สารสนเทศมาตรฐานคุณภาพ การศึกษาด้านผลผลิตสารสนเทศ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย

2. การจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ การยกร่างมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ประชุมผู้เกี่ยวข้อง ปรับปรุง และจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษา การจัดทำธรรมนูญสถานศึกษาหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 3 การนำแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ การทบทวนทำความเข้าใจ แผนการประกันคุณภาพการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้เป็นคือ ธรรมนูญการศึกษา มาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา มาตรฐานการปฏิบัติงานด้านต่างๆ แผนปฏิบัติงานประจำปี ข้อมูลพื้นฐานการศึกษา พัฒนาบุคลากรในด้านต่างๆ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ คู่มือ นิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผล

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ได้แก่ การแต่งตั้ง คณะทำงานกำหนดแนวทางและแนวทางปฏิบัติ ระบบการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปรายงานผลการประเมินตนเอง

ขั้นตอนที่ 5 การปรับปรุงพัฒนา คือ การปรับปรุงการพัฒนามาตรฐานด้านคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาในส่วนที่ยังไม่ได้มาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 6 การเตรียมการรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งมี 3 ขั้นตอน คือ ก่อนการประเมิน ระหว่างการประเมิน และหลังการประเมิน

ผ่องใส สายราช (2546, 48) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาที่ช่วยสร้างความพึงพอใจและความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และสังคมว่าผู้เรียนที่จบการศึกษาจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับ โดยมีการดำเนินงานดังนี้

1. การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา มุ่งยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ และยึดประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์มีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต ดังนั้นในการจัดการศึกษาต้องช่วยกระตุ้น เอื้ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนได้รับการพัฒนาจนเต็มศักยภาพ

2. การใช้สถานศึกษาเป็นฐานในการบริหารจัดการมุ่งให้สถานศึกษามีอำนาจในการตัดสินใจบริหารจัดการศึกษาได้ด้วยตนเอง

3. การมีส่วนร่วมและการร่วมคิด ร่วมทำ เป็นแนวคิดที่ให้ทุกคนในสังคมมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินผลและประกันคุณภาพการศึกษา

4. การกระจายอำนาจทางการศึกษา ซึ่งเชื่อว่าการกระจายอำนาจให้ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุดจะทำให้เขาตระหนักในคุณประโยชน์ของการจัดการศึกษา จึงทำให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษามุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ

5. การแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้มุ่งให้สถานศึกษารับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษา ต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบความก้าวหน้าและความสำเร็จในการจัดการศึกษา

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542, 155-156) ได้เสนอแนวทางในการที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามภาระงานดังต่อไปนี้

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา (Quality Control) เป็นการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา โดยคณะกรรมการสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นจากมาตรฐานของชาติ และการจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตของสถานศึกษาตลอดจนการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน การดำเนินการพัฒนา (Quality Management) โดยมุ่งเน้นผลผลิต (นักเรียน) ที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้านี้

1.1 ควบคุมคุณภาพและประเมินตนเองในทุกกิจกรรมของกระบวนการบริหารและกระบวนการเรียนรู้โดยใช้วงจรคุณภาพ (Quality Control Circle) PDCA ของ Deming

1.2 มีการทำงานเป็นมาตรฐาน โดยควบคุมกระบวนการตามเอกสาร ได้แก่ คู่มือนโยบาย คู่มือขั้นตอนการทำงานแนวปฏิบัติ/วิธีการ และคู่มือการทำงาน/แผนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้

1.3 ต้องให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วม (Total Participation)

1.4 มีการทำงานเป็นทีม

2. การตรวจสอบคุณภาพหรือทบทวนคุณภาพภายใน (Internal Audit or Internal Review) คือสถานศึกษาต้องดำเนินการทบทวนคุณภาพภายใน ด้านคุณภาพสถานศึกษาและคุณภาพการจัดการเรียนรู้ทุกปี โดยคณะทำงานของสถานศึกษานำผลมาดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

3. การประเมินคุณภาพการศึกษา ให้มาประเมินความก้าวหน้าและประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการของสถานศึกษาในทุกๆ แผนงานแล้วนำผลการพัฒนาปรับปรุง

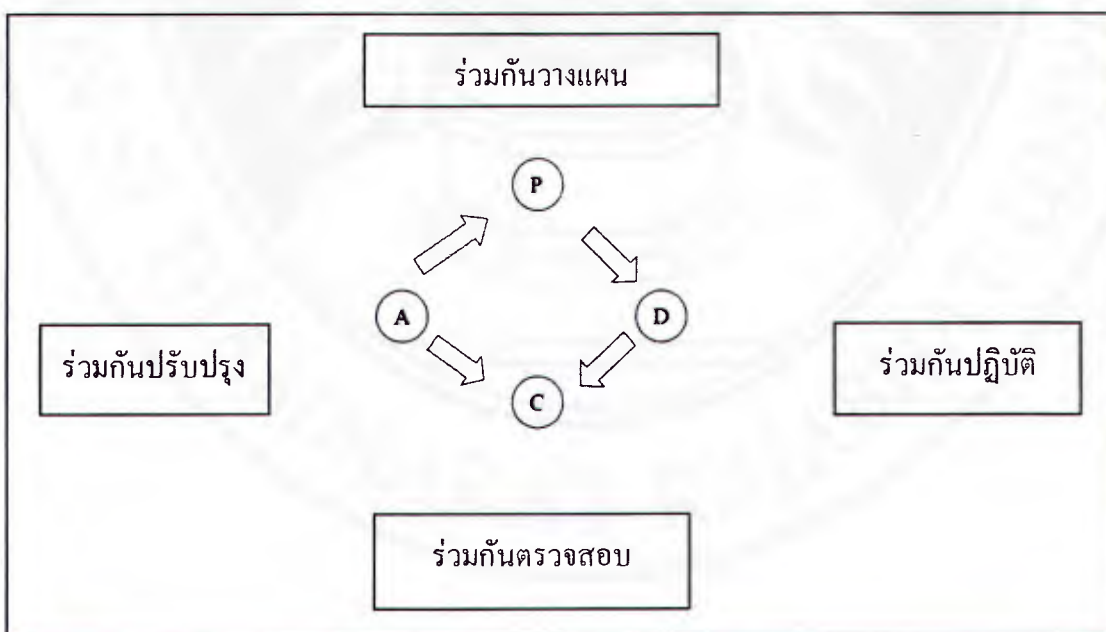
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, 7) ได้เสนอขั้นตอนเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานและการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่มาตรฐาน

2. การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

3. การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง ถือเป็นประเมินภายในเพื่อดำเนินการตรวจเยี่ยมและประเมินสถานศึกษาเป็นระยะ เพื่อให้ช่วยเหลือและสนับสนุนให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพอันเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินภายนอก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, 7-10) ได้เสนอกระบวนการพัฒนาคุณภาพตามแนวทาง หลักการบริหารที่เป็นระบบครบวงจร (PDCA) ซึ่งประกอบด้วย การร่วมกันวางแผน (P) ร่วมกันปฏิบัติตามแผน (D) ร่วมกันตรวจสอบ (C) แลร่วมกันปรับปรุง (A) ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จากภาพข้างต้นสรุปได้ว่า กระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพตามหลักการบริหาร การควบคุมคุณภาพ คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันวางแผนและดำเนินการตามแผน เพื่อพัฒนา สถานศึกษาส่วนการตรวจสอบคุณภาพ คือ การที่สถานศึกษาตรวจสอบ เพื่อพัฒนาปรับปรุง คุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา เมื่อสถานศึกษามีการตรวจสอบตนเองแล้ว หน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและต้นสังกัดก็เข้ามาช่วยติดตามและประเมินคุณภาพเพื่อให้ความ ช่วยเหลือในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้สถานศึกษามีความภูมิใจ และเกิดการตื่นตัว ในการพัฒนาคุณภาพอยู่เสมอ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, 4-8) กล่าวว่าในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต้องอาศัยวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ประกอบด้วย 8 ภาระงาน ได้แก่

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศจะใช้ในการวางแผนการดำเนินงานและประกอบ การตัดสินใจและ เป็นเครื่องชี้้นำในการดำเนินงานตาม โครงการ/กิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาได้ ตามวัตถุประสงค์ สถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีคุณภาพ คือมี ความถูกต้อง ตรงความต้องการ และทันใช้งาน ครอบคลุมมาตรฐานด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตซึ่งต้องจัดทำให้เพียงพอ

2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาจะต้องกำหนด มาตรฐานการศึกษาระดับ สถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพ ผู้เรียน สถานศึกษา ท้องถิ่นและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยทั่วไปจะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ แผนพัฒนาการศึกษาหรือแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นแผนระยะ ยาว 3-5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี สำหรับแผนปฏิบัติการประจำปีจะต้องให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษา

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการสร้างข้อตกลงร่วมกัน ในการดำเนินงาน และจัดทำคู่มือการดำเนินการบุคลากร เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และ สะดวกในการติดตาม กำกับและตรวจสอบ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานที่นำไปสู่คุณภาพ ผู้เรียนอย่างแท้จริง

5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่และภายในสถานศึกษาแล้วนำผลมา เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน เปรียบเทียบกับการประเมินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายนอก และเพื่อการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

6. การประเมินคุณภาพการศึกษา โรงเรียนมีการเตรียมพร้อมและสร้างความตระหนักในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยแบบทดสอบมาตรฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามที่กำหนด และในโอกาสต่อไปจะเป็นการสอบวัดผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในการทดสอบระดับชาติ นอกจากนี้สถานศึกษาต้องมีการประเมินภายในตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด

7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยมีการนำข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ผลการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพทั้งภายในและภายนอกมาประมวลผลและจัดทำเป็นรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ทุกปี (ฉบับสมบูรณ์) การจัดทำรายงานประจำปีการศึกษาควรเป็นรายงานที่เป็นการประเมินตนเองของสถานศึกษา

8. การผุดงระบบการประกันคุณภาพ เป็นการนำข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ผลการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพการศึกษาเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อส่งเสริมการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้พัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด การผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องพัฒนางาน/กิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการได้ผลดีอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนและพัฒนางาน/กิจกรรม โครงการที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีแผนการนิเทศ ติดตาม และกำกับงาน และดำเนินการอย่างเป็นระบบ

สรุปได้ว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จะต้องมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอนโดยเริ่มจากการควบคุมคุณภาพ ได้แก่ การจัดทำมาตรฐาน การวางแผนการดำเนินงาน ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายและดำเนินงานตามขั้นตอนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน จากนั้นต้องมีการตรวจสอบคุณภาพได้แก่การตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยคณะทำงานของสถานศึกษาและนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนามาตรฐานของสถานศึกษาและขั้นตอนสุดท้าย คือ การประกันคุณภาพเป็นการประเมินความก้าวหน้าของสถานศึกษาเป็นระยะจากหน่วยงานที่ควบคุมดูแลให้การช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาต่อไป

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาเป็นหน่วยงานสำคัญที่มีบทบาทในการดำเนินงานให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและมีคุณภาพในทุกๆ ด้าน ซึ่งต้องอาศัยบุคลากรกระบวนกรและปัจจัยต่างๆ ในการสนับสนุนและส่งเสริมให้การจัดการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ได้ยึดแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามกรอบของมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 4 ด้าน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549, 10) คือ 1) ผู้เรียน 2) การเรียนการสอน 3) การบริหารการศึกษา 4) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้เรียน

1.1 ความหมายผู้เรียน

รุ่ง แก้วแดง (2542, 2) ให้ความหมายผู้เรียนไว้ว่า ผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่ได้รับการศึกษา ในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และที่เทียบเท่า ทั้งนี้ไม่รวมถึงการศึกษานอกโรงเรียน

สมาน อัสวภูมิ (2542, 36) ให้ความหมายผู้เรียนไว้ว่า ผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่เข้ามา รับบริการศึกษาจากสถานศึกษาหรือศูนย์กลางการศึกษาต่างๆ

สรุปได้ว่าผู้เรียนหมายถึง ผู้ที่เข้ามารับการศึกษานในสถานศึกษาทั้งในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา

1.2 ความหมายคุณภาพของผู้เรียน

พิชิตพล สุทธิสานนท์ (2546, 3) ให้ความหมายไว้ว่า คุณภาพผู้เรียนหมายถึง ผู้เรียนเป็นคนดี คือ ผู้เรียนมีการพัฒนาคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ ในด้านความมุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียร ประหยัด อคออมและซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ปฏิบัติตาม หลักธรรมของศาสนา มีพัฒนาการด้านความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เห็นคุณค่ามีความภูมิใจในภูมิปัญญาไทยศิลปะ และวัฒนธรรมที่งดงามของไทย มีระเบียบวินัย มีความเคารพในสิทธิ หน้าที่ และศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม รักสถานศึกษา ท้องถิ่น และประเทศชาติ ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คือ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีทักษะในการคิดการจัดการและแก้ปัญหา มีทักษะและนิสัยรักการทำงาน มีพัฒนาการด้านทักษะ ในการสื่อสารการใช้ภาษาไทย ผู้เรียน มีความสุข คือผู้เรียนมีสุขภาพจิตดี เรียนรู้้อย่างมีความสุข มีสุขภาพกายและสุขนิสัยที่ดี มีบุคลิกภาพที่ดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, 7) ให้ความหมายไว้ว่าคุณภาพ ผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข

สรุปได้ว่าคุณภาพผู้เรียน หมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ เป็นคนดี มีคุณธรรม มีวินัย เป็นคนเก่ง มีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี มีความรู้ความสามารถมีจิตสำนึกที่ดี ต่อส่วนรวมและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างเป็นสุข

1.3 ความหมายการพัฒนาผู้เรียน

กรมวิชาการ (2546, 25) ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนหมายถึง การมุ่งพัฒนาให้เป็นคนที่สมบูรณ์และสมดุลทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมโดย มุ่งเน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถทั้งด้านวิชาการ วิชางานและวิชาชีพ เพื่อให้สามารถ

ดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข ฟังตนเองได้ อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ พัฒนาสังคม และสิ่งแวดล้อม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, 203) ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันถึงประสงค์ มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ครบถ้วน คือ มีปัญญารอบรู้ในศาสตร์สาระต่างๆ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งของสถานศึกษาที่ต้องการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549, 2) กล่าวว่าการพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต ปลูกฝังการเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลและช่วยเหลือให้กับผู้เรียน

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2549, 2) กล่าวถึง การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพไว้ว่า เป็นการพัฒนาตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาชาติคือ พัฒนาคอนไทยให้เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุขโดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับวัย เต็มตามศักยภาพและตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ปัญญา ความรู้และทักษะคุณธรรมและจิตสำนึกที่พึงประสงค์

สรุปได้ว่าการพัฒนาผู้เรียนหมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นคนดีมีคุณธรรม มีวินัย เป็นคนเก่ง มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี มีความรู้ความสามารถมีจิตสำนึกที่ดีต่อส่วนรวมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นสุข

1.4 ลักษณะของผู้เรียนที่มีคุณภาพ

ไพรวลัย พิทักษ์สาถิ (2546, 41) กล่าวถึง ลักษณะของผู้เรียนที่มีคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลพระราชทานว่า เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการ สุขภาพแข็งแรง จิตใจแจ่มใส และมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา

สุนน อมรวิวัฒน์ (2546, 83) กล่าวถึง ลักษณะของผู้เรียนที่มีคุณภาพซึ่งเป็นลักษณะของคนไทยตามแนวพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเรื่องพระมหากษัตริย์

1. ความเพียรที่บริสุทธิ์ (Pure Perseverance) ประกอบด้วย ความสามารถ (Performance and Skills) เป็นผู้รักใส่ใจหน้าที่การงาน มีทักษะทางภาษา ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงาน ทักษะทางสังคม ทักษะชีวิต ทักษะการคำนวณ ทักษะการค้นคว้าทดลองพิสูจน์เหตุผล ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการจัดการและคุณธรรมและจิตสำนึก (Morality and Conscience) ความละเอียดรอบคอบ กล้าหาญ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูรู้คุณ ความไม่เห็นแก่ตัว ความปรารถนา

ดีเอื้อเพื่อค้ำกัน ความจริงใจ และความขยันหมั่นเพียร และมีจิตสำนึกในการกระทำด้านจิตสำนึก ความรับผิดชอบจิตสำนึกในคุณค่าของคนและผู้อื่น จิตสำนึกความเป็นไทย จิตสำนึกประชาธิปไตย

2. ปัญญาที่เทียบเทลมประกอบด้วยความฉลาดรู้ (Knowledge and Wisdom) เป็นผู้รู้จริง ทั้งด้านตนเอง สังคมและธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รู้วิธีทำมาหากินและสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชีวิต และสติปัญญาและความคิด (Intelligence and Thinking) สมองมีการทำงาน เกิดการรับรู้ จดจำสามารถคิดวิเคราะห์ห้วงวิจารณ์ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์ เชื่อมโยง คิดสุจริต คิดมีเหตุผล คิดเป็นระบบ คิดเร็ว คิดละเอียด คิดมีจินตนาการ สามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อสื่อสารแก่ผู้อื่นได้

3. กำลังกายที่สมบูรณ์ (Completely Physical Health) ประกอบด้วยสุขภาพกายและจิต (Physical Mental and Spiritual Health) รวมทั้งสุขภาวะ (Well Being) ทางกายและจิต มีร่างกายแข็งแรงปราศจากโรค มีภูมิคุ้มกัน มีสภาพจิตใจที่แจ่มใส สุขภาพจิตใจดี และใช้เวลาว่างอย่างเกิดประโยชน์

ประเวศ วะสี (2543, 11-12) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ คือ ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข มีรายละเอียดดังนี้

คนดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพมีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรมมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย มีความเอื้อเพื่อเกื้อกูลมีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ประหยัด มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข

คนเก่ง คือ คนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต โดยมีความสามารถ ด้านใดด้านหนึ่ง หรือรอบด้านหรือมีความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เช่น ทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความสามารถทางด้านคณิตศาสตร์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถด้านภาษา ศิลปะ ดนตรี กีฬา มีภาวะผู้นำ รู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้ เป็นต้น เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันโลก ทันเทคโนโลยี ความเป็นไทย สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ และทำประโยชน์ให้เกิดแก่ตนเอง สังคม และประเทศชาติได้

คนมีความสุข คือ คนที่มีสุขภาพดีทั้งกายและจิตใจ เป็นคนร่าเริงแจ่มใสร่างกายแข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรักต่อทุกสรรพสิ่ง มีอิสรภาพปลอดพ้นจากการ ตกเป็นทาสของอบายมุข และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียงแก่สภาพ

กรมวิชาการ (2540, 16) กล่าวถึง ลักษณะของผู้เรียนที่มีคุณภาพซึ่งสามารถจำแนกได้ 3 ด้านคือ เป็นผู้ที่มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1. ศักยภาพในการพัฒนาตนเอง โดยมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนในอนาคตอันจะเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพดังกล่าว 3 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการคิด และทักษะการสื่อสาร

2. ศักยภาพด้านการพัฒนาอาชีพ โดยมีทักษะและลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำงาน 3 ประการ ได้แก่ ทักษะการจัดการ การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีความขยัน อดทน อดออมและประหยัด

3. ศักยภาพในการพัฒนาสังคม โดยมีคุณลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำงาน 3 ประการ ได้แก่การควบคุมตนเองได้ ความรับผิดชอบ มีวินัยในตนเอง และการช่วยเหลือผู้อื่น เสียสละและมุ่งพัฒนา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, 16) ได้เสนอลักษณะของผู้เรียนที่มีคุณภาพไว้ดังนี้

1. มีความรู้พื้นฐานตามระดับการศึกษา
2. มีความสามารถในการใช้ภาษาและมีความสามารถทางคณิตศาสตร์
3. มีความสามารถในการความคิดและแก้ปัญหา
4. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้และมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน
5. มีความสามารถในการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวัน/งานอาชีพและสามารถใช้เทคโนโลยี

ในการดำรงชีวิต

6. สามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้ตามวิธีประชาธิปไตย
7. มีสุขภาพสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์
8. มีคุณธรรม จริยธรรม ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขเห็นคุณค่าและสิ่งแวดล้อม

ศิลปวัฒนธรรมและภูมิใจในความเป็นไทย

กรมสุขภาพจิต (2544, 1) กล่าวว่าการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพควรมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน เพราะวาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียน ต้องได้รับการส่งเสริม สนับสนุนจากสถานศึกษา ครู อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้อง ร่วมแรงร่วมใจกันช่วยเหลือส่งเสริมนักเรียนอย่างมีระบบและต่อเนื่องโดยยึดสายใยและความผูกพันระหว่างครูและศิษย์ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1. ปรับเปลี่ยนบทบาทและเจตคติของผู้บริหารและครูอาจารย์ ให้ส่งเสริมดูแลพัฒนา นักเรียนทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม

2. วางระบบที่จะสร้างความมั่นใจว่านักเรียนทุกคนมีอาจารย์อย่างน้อยหนึ่งคนที่จะคอยดูแลทุกข์สุขอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

3. สนับสนุนให้ครูอาจารย์มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ปกครองเพื่อให้บ้าน โรงเรียน และชุมชนเชื่อมประสานและรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่าย ช่วยกันเฝ้าระวังดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4. ประสานสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ชุมชนและผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ เพื่อให้มีการ ส่งต่อและรับช่วงการแก้ไข ส่งเสริมพัฒนานักเรียนและเยาวชนในรูปแบบสหวิทยาการ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2549, 15-22) ได้เสนอ ลักษณะของผู้เรียนที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
2. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
3. มีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดี

ต่ออาชีพสุจริต

4. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณมีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

5. มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร
6. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
7. มีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
8. ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

สรุปได้ว่าลักษณะผู้เรียนที่มีคุณภาพ คือ ผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ ความสามารถ ตามหลักสูตร รักการเรียนรู้ รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา มีจิตสำนึกที่ดีต่อส่วนรวม มีสุขภาพจิตที่ดี สุขภาพร่างกายแข็งแรง

แนวทางในการพัฒนาผู้เรียน

วิชัย วงศ์ใหญ่ (2540, 12) กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะต้องมีการจัดระเบียบ การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยวิถีทางแห่งปัญญา คือ กระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริง ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ไม่ยึดเหยียดความรู้และเนื้อหาสาระให้ ผู้เรียน เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการเรียนแบบมีส่วนร่วม ผู้สอนเป็นผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนคิดและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ กระบวนการเรียนรู้ที่สมดุลและมีความสุข กระบวนการ เรียนรู้ที่จะเรียนรู้ การเรียนรู้จะทำและอยู่ร่วมกัน การเรียนรู้ที่จะเป็นบุคลิกภาพส่วนตัวที่ให้พัฒนาดีขึ้น และการเรียนรู้ที่แสวงหาวิธีเรียน

ไพโรจน์ พิทักษ์ทวยหาญ (2544, 25) กล่าวว่าในการจัดการศึกษาผู้จัดการศึกษา ต้องทำ ให้พ่อแม่ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานมาเรียนเกิดความมั่นใจว่าบุตรหลานต้องมีการพัฒนาเติบโตขึ้น เป็นผู้ใหญ่ที่ดี เก่ง มีงานทำ และดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ฉะนั้น โรงเรียนจะต้องมีการประกัน

คุณภาพการศึกษาอย่างมั่นใจให้แก่พ่อแม่ผู้ปกครอง ซึ่งระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่ดีต้องมีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

อุทุมพร จามรมาน (2544, 1) กล่าวว่าการพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ครูต้องจริงจังในแนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้วยการใช้กระบวนการวิจัย ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาแบบใหม่การหาคำตอบแบบใหม่ โดยใช้วิธีการที่เชื่อถือได้หรือวิธีการที่ยอมรับในศาสตร์นั้นๆ มากขึ้น

ไพจิตร สะดวกการ (2545, 3-7) กล่าวว่าการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพนั้น ครูต้องใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการในการแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่ครูรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ เพื่อสืบค้นให้ได้สาเหตุของปัญหาแล้วหาวิธีแก้ไขหรือพัฒนาที่เชื่อถือได้ เช่น การสังเกต จดบันทึก และวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ การแก้ปัญหาหรือการพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียนด้วยกระบวนการวิจัยที่ครูผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติ เป็นสิ่งที่จะให้ผลดีแก่ผู้เรียนมากกว่าการที่ครูแก้ปัญหาในชั้นเรียนของตนตามผลการวิจัยของผู้อื่น

เอกรินทร์ สีมหาสาร (2545, 225-226) กล่าวว่าแนวทางการพัฒนาผู้เรียน คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาเต็มศักยภาพและมีความสุข ต้องพัฒนาผู้เรียน โดยการจัดการเรียนการสอนทุกระดับหรือทุกช่วงชั้น ให้ยึดถือผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยจัดสาระการเรียนรู้บูรณาการความรู้และทักษะต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียนดังนี้

1. จัดกระบวนการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) เป็นวิธีการเรียนรู้และมีทักษะแสวงหาความรู้ เป็นการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองดังนี้

1.1 การศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล

1.2 คิดค้นและใช้นวัตกรรมในการสอนที่หลากหลายและเหมาะสม เช่น การเรียนรู้จากโครงงาน เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เรียนรู้จากการอภิปรายกลุ่ม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

1.3 ให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงและลงมือปฏิบัติมากขึ้น

1.4 ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

2. จัดทำสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด ความต้องการของผู้เรียนและชุมชนมีขั้นตอนดังนี้

2.1 จัดระบบข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม หรือระดับชั้นเรียน ในด้านความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน

2.2 จัดทำระบบข้อมูลพื้นฐานของชุมชนเกี่ยวกับสภาพความต้องการและแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่สัมพันธ์กับการจัดการศึกษา

2.3 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐาน การเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่างๆ

2.4 จัดทำสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและกระบวนการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร และข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนและชุมชน

3. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีวิธีการดำเนินการดังนี้

3.1 มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบความถนัดและภาคภูมิใจในตนเอง

3.2 มีกิจกรรมส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถ ทำหน้าที่แนะแนวให้กับผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่การศึกษาส่งเสริมและตอบสนอง นโยบายและเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

อุดมศักดิ์ พลอยบุตร (2546, 8-13) กล่าวว่า การพัฒนาผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จควรใช้ หลัก 3T ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

T แรก คือ Teaching ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ซึ่งครูต้องปรับเปลี่ยน การสอนจากการสอนความรู้ความจำเป็นมาเป็นการเรียนการสอนวิธีเรียน ผู้เรียนจะได้หาความรู้ เพิ่มเติมเองได้ สอนวิธีการทำงานร่วมกัน และสอนการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันในการสอน ครูจะต้องคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียน คือเรียนอย่างมีความสุข เรียนโดยการปฏิบัติจริง เรียนจาก แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเรียนรู้จากการบูรณาการ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครู จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรม ให้น่าสนใจ เมตตากรุณา เอื้ออาทรต่อผู้เรียน การทำทนายให้ผู้เรียนอยากรู้ การสร้างบรรยากาศหรือ สถานการณ์ให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง

T ที่ 2 คือ Training หมายถึง การเป็นผู้นำ ซึ่งแนะให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสฝึกฝนหรือฝึก ทักษะให้เกิดความชำนาญ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามที่ตนเองถนัดและสนใจเต็มศักยภาพ ของแต่ละคน 8 ด้านตามทฤษฎีพหุปัญญาของ โฮเวอร์ด์ การ์ดเนอร์ ดังนั้น ครูจะต้องรู้ว่าผู้เรียนถนัด เรื่องใดแล้วเปิดโอกาสให้แสดงความสามารถ และ โรงเรียนจัดนิทรรศการแสดงผลงานครูและ นักเรียน

เกื้อกูล สุขปิติ (2550, 12-15) กล่าวว่าการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและบรรจุมมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้นนั้น ควรกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนต้องรู้จริง ดังนั้นจึงต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้ สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นความคิดรวบยอดได้ รู้จักวิธีการวางแผนลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ด้วยความรับผิดชอบเพื่อให้งานนั้นประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้แบบนี้ ได้แก่ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมคือ การเรียนการสอนตามสภาพปัญหาของผู้เรียน โดยเกิดจากการวางแผนการกำหนดวัตถุประสงค์เนื้อหากิจกรรม สื่อการเรียน และการประเมินผลทุกชิ้นตอนร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

สันติสุข สันติศาสนสุข (2550, 12-14) กล่าวว่าการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้สอนจำเป็นต้องเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาความคิด ความรู้ ความสามารถ ทักษะพื้นฐานเพื่อการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสมดุล พัฒนาศักยภาพถึงขั้นสูงสุด ได้เรียนรู้อย่างหลากหลายเห็นความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคมและที่สำคัญที่สุดคือ การพัฒนาปลูกฝังผู้เรียนให้มีคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงาม เพื่อให้บุคคลมีลักษณะเก่งดี มีความสุข การพัฒนาคุณธรรมให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. ครูทุกคนต้องเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมให้แก่นักเรียน
2. สอนคุณธรรมสอดแทรกในทุกสาระ
3. ใช้เทคนิควิธีสอนหลายๆ อย่างเพราะไม่มีวิธีสอนที่เป็นสูตรสำเร็จแน่นอนตายตัว
4. บรรยายากศที่เกือหนุน การให้แรงจูงใจ ยกย่องชมเชยความเป็นกันเองจะส่งผลทำให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนตนเอง
5. ใช้สภาพสุภาพอ่อนโยน ความรัก ความเมตตาห่วงใยที่ครูแสดงออกต่อผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนซึมซับรับรู้และพัฒนาคุณธรรมในจิตใจให้งอกงามได้ง่ายขึ้น
6. ความต่อเนื่องสอดคล้องเหมาะสมและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการจัดกิจกรรม จะช่วยให้ผู้เรียนคงสภาพความมีคุณธรรมได้อย่างมั่นคง
7. ครูต้องมีทักษะในการสังเกตมองเห็นสัญญาณอันตรายและชักนำผู้ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ให้เลิกพฤติกรรมนั้นๆ

สุริรา สุริยวงศ์ (2550, 25-26) กล่าวว่าในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์คือเป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ครูต้องนำเอาองค์ความรู้ต่างๆ มาจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนดังนี้

1. จัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น มุมประสบการณ์ในห้องเรียน มุมรักการอ่าน

2. ห้องสมุดมีชีวิต อุทยานความรู้นอกห้องสมุด ต้นไม้พูดได้ สวนสมุนไพรแนะนำ สื่อคอมพิวเตอร์ และสอนวิธีใช้แนะนำแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ฯลฯ
3. กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเอง
4. เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เพิ่มเติมแก่ผู้เรียน เช่น วิธีการใช้คอมพิวเตอร์ หรืออินเทอร์เน็ต
5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กร นำหลักการของการจัดการความรู้มาใช้ (Knowledge Management) คือ โมเดลปลาหู ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนหัว เป็นการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางของสถานศึกษา ส่วนตัว หมายถึง การดำเนินกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูภายในกลุ่มหรือในโรงเรียน และส่วนหาง หมายถึง คลังความรู้ได้จากการตกผลึกแล้ว เก็บไว้ในรูปของตำรา เอกสารหรือซีดี

กระทรวงศึกษาธิการ (2542, 32-34) กล่าวนำแนวทางการพัฒนาผู้เรียนนั้นต้อง พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ สนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้กระบวนการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางการจัดการศึกษา คือส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา โดยมี ขั้นตอนการปฏิบัติเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนแก้ปัญหาหรือพัฒนา การดำเนินการแก้ปัญหาหรือพัฒนา การเก็บรวบรวมข้อมูล การสรุปผลการแก้ปัญหาหรือการพัฒนา การรายงานผลการเรียนรู้ และการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

กรมวิชาการ (2544, ก) กล่าวว่าการพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม มุ่งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ และส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รู้จักแสวงหาข้อมูลสารสนเทศ สามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม มุ่งเสริมเจตคติ สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติและดำรงชีวิต ได้อย่างมีความสุข โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียน

ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมโดยคำนึงถึงแนวการจัดตั้งต่อไปนี้ คือการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น บูรณาการ โครงการต่างๆ จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ และความสามารถ ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน เช่น ชมรมทางวิชาการต่างๆ จัดกิจกรรมเพื่อสร้างสรรค์และสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และจัดกิจกรรมประเภทด้านบริการด้านต่างๆ เช่น กิจกรรมสร้างเสริมความรู้สึกรักและเห็นคุณค่าในตนเอง

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพทางอารมณ์ ศิลธรรมและจริยธรรม เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาคุณภาพทางอารมณ์ เชาว์ปัญญาทางด้านศีลธรรม และจริยธรรม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต การจัดกิจกรรมต้องเป็นไปตามความสมัครใจ

กรมสามัญศึกษา (2544, 5) กล่าวว่าในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด จะต้องอาศัยระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน การดูแลและช่วยเหลือหมายถึงการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยวิธีการและเครื่องมือสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, 7-9) กล่าวว่าการศึกษาที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพหรือมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด สถานศึกษาจะต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษา เพราะการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการ โดยตรง ได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชนและสังคมโดยรวม และได้เสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนให้เป็นคนดี มีความสามารถและมีความสุขในการเรียนรู้ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ โรงเรียนจะต้องดำเนินการดังนี้

1. ปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. ปฏิรูปการสอนเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการสอนของครู เมื่อครูเรียนรู้แล้วจะเปลี่ยนพฤติกรรมและวิธีสอนหรือขยายผลเมื่อประสบผลสำเร็จ
3. ปฏิรูปการบริหารเพื่อการประกันคุณภาพการบริหารของผู้บริหาร เมื่อผู้บริหารเรียนรู้แล้วก็จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและวิธีการบริหารจัดการโรงเรียนให้เป็นไปตามแนวทางและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542
4. ปฏิรูประบบการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพภายใน โดยการประเมินตนเองเพื่อประกันคุณภาพทั้ง โรงเรียน จัดเก็บข้อมูลของโรงเรียนอย่างครบถ้วนเป็นระบบ เป็นการสร้างหลักประกันเป็นที่พึงพอใจของนักเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนร่วมได้เสียอื่นๆ

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, 31-32) กล่าวว่าแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง ดี มีความสุข ต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ลักษณะ คือ

1. การเรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นการจัดการเรียนการสอนในสภาพที่ผ่อนคลาย มีอิสระ ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีประสบการณ์ แห่งความสำเร็จ ได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ โดยมีบทเรียนเป็นเรื่องใกล้ตัว มีความหมาย มีประโยชน์ กิจกรรมหลากหลาย สื่อน่าสนใจ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เป็นมิตรกัน

2. การเรียนรู้แบบองค์รวม เป็นการเรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่างสัมพันธ์ เชื่อมโยงความรู้ในท้องถิ่น และคำนึงถึงความเป็นสากลในสังคมโลก ผลที่เกิดจากการเรียนรู้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. การเรียนรู้จากการคิดและการปฏิบัติจริง เป็นการจัดการเรียนรู้โดยให้คิดและฝึก ปฏิบัติจริง และสรุปผลเป็นองค์ความรู้ของตน

4. การเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น เป็นกระบวนการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กันทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นการปลูกฝังคุณธรรมที่ดีงามและทักษะ การทำงานที่ดี

5. การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ ของตนเอง เป็นการรับรู้ลีลาการเรียนรู้ และความถนัด ของตนเอง เน้นกระบวนการเรียนรู้ทุกขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบขั้นตอน พร้อมทั้งจะนำกระบวนการ เรียนรู้ไปใช้ในครั้งต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ (2547, 5-6) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนา ผู้เรียนไว้ดังนี้

1. การจัดทำหลักสูตรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาตาม ธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพดังนี้

1.1 มีการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนทุกระบบ สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

1.2 ผู้เรียนมีโอกาส/สามารถเข้าถึงหลักสูตรต่างๆ ที่จัดไว้อย่างทั่วถึง

1.3 องค์กรที่ให้บริการทางการศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคาร สถานที่ มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย

1.4 มีการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ สื่อเพื่อการเรียนรู้และการให้บริการ เทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

2. มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ

3. มีการบริหารจัดการที่ให้สถานศึกษาเป็นฐานดังนี้

3.1 องค์กรชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพท้องถิ่น สภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน

3.2 ผู้รับบริการ/ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มมีความพึงพอใจต่อการจัดบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา

3.3 มีการกำหนดระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และสามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2549, 3) กล่าวว่าการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขนั้น ต้องมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับวัย พัฒนาคนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพตรงตามความต้องการทั้งในด้านสุขภาพกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และทักษะ คุณธรรมและจิตสำนึกที่พึงประสงค์ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนมีสุขภาพอย่างครบถ้วน ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม เป็นผู้มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ใฝ่รู้มีทักษะในการแสวงหาความรู้ที่พอเพียงต่อการพัฒนางานอาชีพ และคุณภาพชีวิตส่วนตน รักการเรียนรู้ด้วยการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทันและชาญฉลาด และมีความเป็นประชาธิปไตย โดยที่สถานศึกษาจะต้องจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามมาตรฐานที่กำหนด ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน รักการเป็นประชาธิปไตย สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดี มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีการคิดแบบมีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี และมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

สรุปได้ว่าการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา มีแนวทางการดำเนินการหลายวิธี ได้แก่ การพัฒนาคุณธรรมให้กับผู้เรียน พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นในทุกด้าน ครูจะต้องพัฒนาตนเอง ปรับเปลี่ยนวิธีสอนให้มีการจัดการเรียนการสอนที่มีการมีส่วนร่วม และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รู้และเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคล นำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สร้างบรรยากาศที่ดีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา มีระบบการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และนำผลการประเมินในด้านต่างๆ มาปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้เกิดผลต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง

แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

ความหมายของการมีส่วนร่วม

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม (Participation) ไว้ดังนี้

ชูสวัสดิ์ จันทร์โรจนกิจ (2541, 4) ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดการและควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคม เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตทางเศรษฐกิจและสังคมตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกของสังคม ซึ่งแสดงออกในรูปการตัดสินใจในการกำหนดวิถีชีวิตของตนอย่างเป็นตัวของตนเอง

กฤษณะ มูรตี (2543, 157-160) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมคือการกระทำด้วยกัน การสร้างด้วยกัน การรู้สึกร่วมกัน การมีบางอย่างร่วมกัน เพื่อจะทำงานได้อย่างอิสระ

ไพรัช อรรถกามานนท์ และมัทนา โชควัฒนกร (2545, 9) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่นในการจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ประชาชนในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและท้องถิ่น ได้เข้าไปเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยร่วมพิจารณากำหนดปัญหาความต้องการของประชาชน ชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาแนวทางพัฒนาโรงเรียน

สมบูรณ โอฬารกิจเจริญ (2547, 12-13) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง ความร่วมมือของประชาชนไม่ว่าของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกันและเข้าร่วมรับผิดชอบหรือเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมเพื่อดำเนินการพัฒนา และเปลี่ยนแปลงในทางที่ต้องการ โดยกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์กรเพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2541, 17) ได้อธิบายความหมายการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชน ไม่ว่าจะส่วนบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ไม่ว่าจะเส้นทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำที่มีผลกระทบต่อตนเองหรือชุมชน

อรุณ รัทธธรรม (2540, 270) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมคือการที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรม ในด้านของการกำหนดแนวทางปฏิบัติงานหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งขององค์กร

อแลสเทอร์ (Alastair, 1982 ; อ้างถึงใน มณฑนา พิพัฒน์เพ็ญ, 2540, 49) ได้เสนอความหมายการมีส่วนร่วมว่า ประกอบด้วย 4 มิติ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าจะไรควรทำและทำอย่างไร

2. การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา
3. การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

สรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ศึกษาปัญหาและความต้องการ ร่วมวางแผนงานหรือโครงการ ร่วมปฏิบัติตามแผนงาน ร่วมติดตามและประเมินผล

บทบาท ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา

การที่จะทำกิจกรรมใดๆ ก็ตามที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประชาชน การมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการที่จะทำให้ผลการดำเนินงานนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนบนพื้นฐานการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ที่เน้นบทบาทของชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ไพรัช อรรถกามานนท์ และมัทนา โชควัฒนกร (2545, 20-21) ได้กล่าวถึงบทบาทความสำคัญและวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่นในการจัดการศึกษาที่ได้กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะพบว่าลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นมีหลายลักษณะ เช่น การมีส่วนร่วมในฐานะผู้จัดการสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในคณะกรรมการ เป็นผู้แทนองค์กร ผู้ทรงคุณวุฒิ การมีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา โดยให้ใช้สถานประกอบการ การให้วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดการศึกษา การรับทราบรายงานการจัดการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา และชุมชนยังมีบทบาท การมีส่วนร่วมในฐานะปัจเจกบุคคล ซึ่งหมายถึงการที่บุคคล พ่อ แม่ ผู้ปกครองคนในชุมชน ท้องถิ่น ได้เข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่สำคัญคือ 1) การมีส่วนร่วมในฐานะผู้จัดการศึกษา 2) การมีส่วนร่วมในฐานะผู้มีสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา 3) การมีส่วนร่วมในฐานะกรรมการในคณะกรรมการที่กฎหมายกำหนด 4) การมีส่วนร่วมในฐานะทรัพยากรบุคคลและ 5) การมีส่วนร่วมในฐานะผู้สนับสนุนช่วยเหลือทั่วไป

จันทน์ แรกพินิจ (2540, 137) ได้เสนอแนวทางและกล่าวถึงปัจจัยที่เอื้อให้เกิดการมีส่วนร่วมได้แก่ ความสัมพันธ์เชิงประวัติศาสตร์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ภาวะผู้นำของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของชุมชน ภาวะผู้นำของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของชุมชน โดยมีรูปแบบของการมีส่วนร่วมคือโรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการมีส่วนร่วมและการมีส่วนร่วมที่เกิดจากการเชื่อมประสานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ส่วนขั้นตอนของการมีส่วนร่วมได้แก่ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติร่วมติดตาม ประเมินผลและร่วมรับผิดชอบ

สรุปได้ว่าชุมชนมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพราะชุมชนในฐานะเจ้าของการศึกษาจะรู้ว่าประชาชนและบุตรหลานต้องการอะไร ชุมชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้หลายลักษณะ เช่น การมีส่วนร่วมในฐานะผู้จัดการศึกษา การมีส่วนร่วมในฐานะผู้มีสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา การมีส่วนร่วมในฐานะกรรมการในคณะกรรมการที่กฎหมายกำหนด การมีส่วนร่วมในฐานะทรัพยากรบุคคล การมีส่วนร่วมในฐานะผู้สนับสนุนช่วยเหลือทั่วไป

ทฤษฎีการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการทำงาน การมีส่วนร่วมของชุมชนถือว่าเป็นสิทธิพื้นฐานอันชอบธรรมที่ทุกคนควรได้รับ โดยเฉพาะงานด้านการศึกษา การที่ชุมชนต้องการมีส่วนร่วม เพราะมีความปรารถนาที่จะให้บุตรหลานของตนเองมีคุณภาพ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ

ฮอยและมิสเคิล (Hoy and Miskel, 2001, 289 – 290) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียน ย่อมสามารถกระตุ้นใจร่วมกันได้ ซึ่งสามารถส่งผลต่อคุณภาพการสอนเป็นการรองรับการกระจายอำนาจที่จะมีขึ้น ในด้านการตัดสินใจ

ชราคิต และคนอื่นๆ (Shadid and others, 1982; อ้างถึงในอัมพร เลิศณรงค์, 2545, 24-25) ได้ให้แนวคิดในการจำแนกขึ้นคอนหรือประเภทของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้นประการแรกที่สุดที่จะต้องกระทำก็คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผนและการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้น จะได้คำถามที่ว่าใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้ด้วยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวกับประโยชน์นั้นนอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลประโยชน์และเป็นโทษต่อตัวบุคคลและสังคมด้วย

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นสิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกต คือ ความเห็น ความชอบและความคาดหวัง ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆได้

นอกจากนั้น ซัมซัน และอิงสตรอม (Sumtion and Engstom; อ้างถึงใน นพพงษ์ บุญจิตราคุต, 2540, 36) ได้เสนอการจัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโรงเรียน โดยพิจารณาจากการมีส่วนร่วมของประชาชน คือการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ระดับการมีส่วนร่วมประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมในระดับต้น คือ การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลให้รายละเอียด ข้อมูล เพื่อการวางแผน การกำหนดนโยบาย ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในระดับการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในระดับต้น จึงต้องการการมีส่วนร่วมของประชาชนจำนวนมาก

2. การมีส่วนร่วมระดับกลาง คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวิเคราะห์ตีความ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมในระดับต้น ซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากประชาชนจำนวนหนึ่งในการวิเคราะห์ ตีความเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ

3. การมีส่วนร่วมในระดับสูง คือ การมีส่วนร่วมตัดสินใจและดำเนินการเป็นผลต่อเนื่อง จากการมีส่วนร่วมในระดับต้นและระดับกลาง ในการมีส่วนร่วมตัดสินใจอาศัยการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในชุมชนจำนวนหนึ่งเท่านั้น

รีดเคอร์ (Reeder, 1974; อ้างถึงใน สุรเดช มาสินทพันธ์, 2545, 22) ได้สรุปแนวคิด เกี่ยวกับหลักการเข้ามามีส่วนร่วม ไว้ 11 ประการดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องตามความเชื่อพื้นฐานของตน
2. เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณค่าของตนเอง
3. เป็นกิจกรรมที่ตรงตามเป้าหมาย หรือส่งเสริมปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของ

ตนเอง

4. เป็นกิจกรรมที่ตนเองมีประสบการณ์มาก่อน
5. เป็นกิจกรรมที่ตรงกับตนเองมีความคาดหวังเอาไว้
6. เป็นกิจกรรมที่ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของตนเองเป็นใหญ่
7. เป็นกิจกรรมที่ไม่มีการบีบบังคับ
8. เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับจารีตประเพณี
9. เป็นกิจกรรมที่ขึ้นอยู่กับโอกาสที่อำนวย
10. เป็นกิจกรรมที่ตรงตามความสามารถของตนเอง
11. เป็นกิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุนจากบุคคลอื่น

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542, 209-212) ได้เสนอแนวคิดถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของ ชุมชนและโรงเรียน ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มี 8 ขั้นตอน คือ

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานก่อนร่วมดำเนินการ
2. การสร้างความสัมพันธ์กับประชาชนในชุมชน

3. การสร้างเครือข่ายของกลุ่มผู้มีส่วนร่วม
4. การสร้างกิจกรรม
5. การต่อรองเพื่อการดำเนินการ
6. การร่วมดำเนินการ
7. การร่วมประเมินผลการดำเนินการ
8. การร่วมกันรับผลประโยชน์จากการดำเนินการ

สรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมเป็นความร่วมมือของประชาชน ชุมชนที่มีความคิดเห็นพ้องต้องกันและเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบ ร่วมตัดสินใจ ทั้งนี้ การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนจะต้องกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์กร ตามกระบวนการ คือ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตรวจสอบ ติดตามประเมินผลและรับประโยชน์ร่วมกัน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสามัญศึกษา (2544, 5) ได้ให้ความหมายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมด้วยวิธีการ และเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุน ส่งเสริมจากโรงเรียน การดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายรวมถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียน ให้มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดจาก สารเสพติด

กรมสุขภาพจิต (2544, 15) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการดูแลช่วยเหลือนักเรียนคือ การส่งเสริม การป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด จากที่มีผู้ให้ความหมายพอสรุปได้ว่า การดูแลช่วยเหลือ หมายถึง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาโดยวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

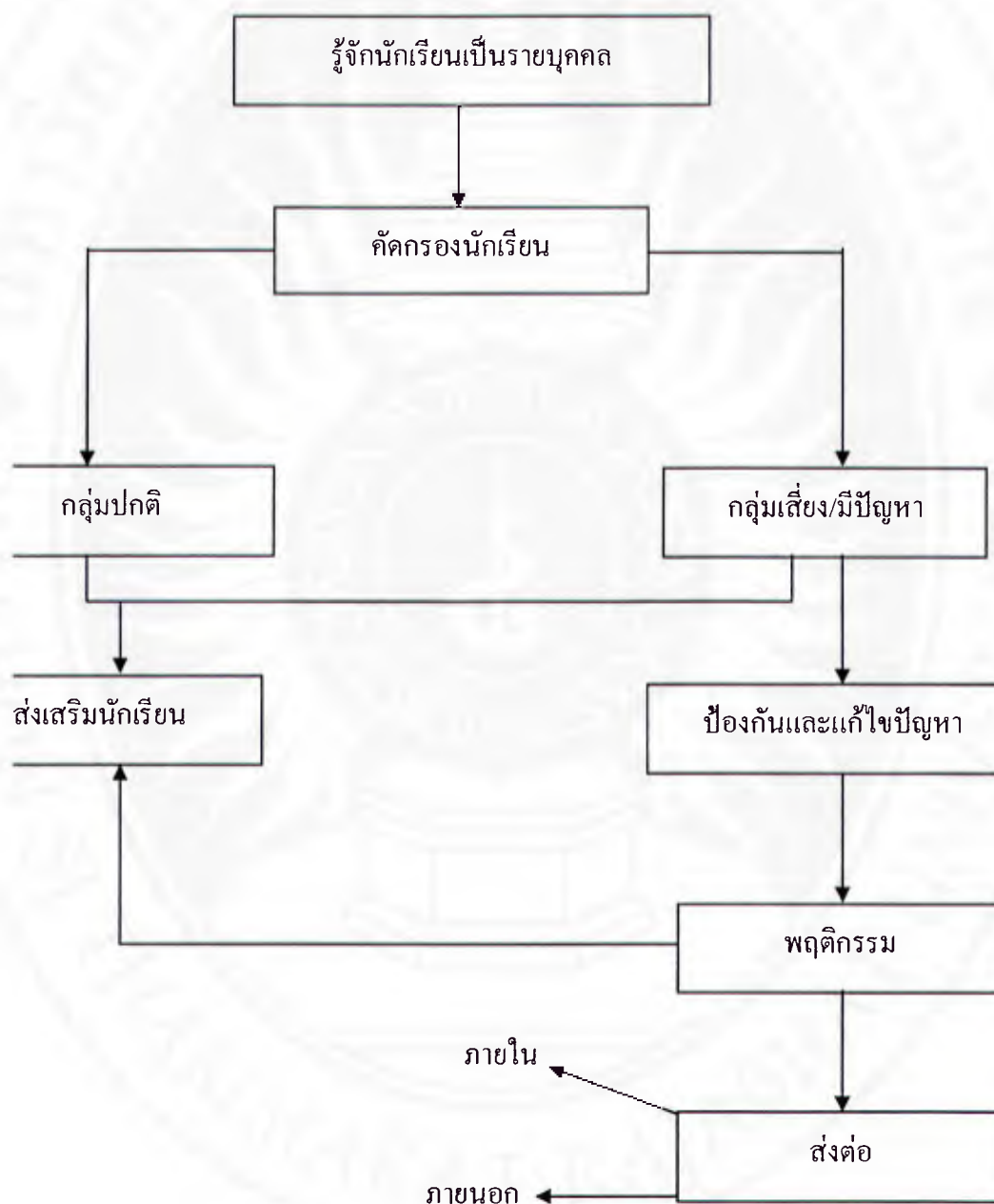
กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2551, 6) ได้สรุปกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการปฏิบัติงาน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการคือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา
5. การส่งต่อ

กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แสดงดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2551, 7-9) ได้สรุปกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ที่แสดงในภาพที่ 3 เป็นความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาตลอดกระบวนการโดยมีการประสานงานหรือรับการสนับสนุนจาก ผู้บริหาร ครูที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ปกครอง ซึ่งมีวิธีการและ เครื่องมือตัวอย่างสรุปได้ดัง ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ควรทราบ

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ศึกษาข้อมูลจากการใช้	1. ระเบียบสะสม
1.1 ด้านความสามารถ	1. ระเบียบสะสม	2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก
1.1.1 การเรียน	2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก	3. อื่นๆ เช่น
1.1.2 ความสามารถอื่นๆ	3. อื่นๆ เช่น	3.1 แบบประเมินความฉลาด
1.2 ด้านสุขภาพ	3.1 แบบประเมินความฉลาด	ทางอารมณ์
1.2.1 ร่างกาย	ทางอารมณ์	3.2 แบบสัมภาษณ์นักเรียน
1.2.2 จิตใจ	3.2 แบบสัมภาษณ์นักเรียน	3.3 แบบสังเกตพฤติกรรม
1.2.3 พฤติกรรม	3.3 แบบสังเกตพฤติกรรม	นักเรียน
1.3 ด้านครอบครัว	นักเรียน	3.4 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง
1.3.1 เศรษฐกิจ	3.4 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง	และเยี่ยมบ้านนักเรียน
1.3.2 การคุ้มครองนักเรียน	และเยี่ยมบ้านนักเรียน	
1.4 ด้านอื่นๆ		
2. การคัดกรองนักเรียน	1. วิเคราะห์ข้อมูลจาก	1. เกณฑ์การคัดกรองนักเรียน
2.1 กลุ่มปกติ	1.1 ระเบียบสะสม	2. แบบสรุปผลการคัดกรองและ
2.2 กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	1.2 แบบประเมิน	ช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล
	พฤติกรรมเด็ก	3. แบบสรุปผลการคัดกรอง
	1.3 แหล่งข้อมูลอื่นๆ	นักเรียนเป็นห้องเรียน
	2. คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์	
	การคัดกรองของโรงเรียน	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
3. การส่งเสริมนักเรียน (สำหรับนักเรียนทุกกลุ่ม)	ดำเนินการต่อไปนี้ 1. จัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) 2. จัดประชุมครูที่ปรึกษา 3. จัดกิจกรรมอื่นๆ ที่ครูพิจารณาว่าเหมาะสม	1. แนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) 2. แนวทางจัดประชุมผู้ปกครอง 3. แบบบันทึก/สรุปผลกิจกรรม
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา (จำเป็นอย่างมากสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา)	ดำเนินการต่อไปนี้ 1. ให้การปรึกษาเบื้องต้น 2. ประสานงานกับครูและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อการจัดกิจกรรมสำหรับการป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียนคือ 2.1 กิจกรรมในห้องเรียน 2.2 กิจกรรมเสริมหลักสูตร 2.3 กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน 2.4 กิจกรรมซ่อมเสริม 2.5 กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง	1.แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 5 กิจกรรม 2.แบบบันทึกสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล 3.แบบบันทึกรายงานผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
5. การส่งต่อ	ดำเนินการต่อไปนี้	1. แบบบันทึกการส่งต่อของ
5.1 ส่งต่อภายใน	1. บันทึกการส่งนักเรียนไปยัง	โรงเรียน
5.2 ส่งต่อภายนอก	ครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือ นักเรียนต่อไป เช่น ครูแนะแนว ครูปกครอง ครูประจำวิชา ครู พยาบาล เป็นต้น ซึ่งเป็นการส่ง ต่อภายใน	2. แบบรายงานแจ้งผลการช่วยเหลือ นักเรียน
	2. บันทึกการส่งนักเรียนไปยัง ผู้เชี่ยวชาญภายนอกโดยครูแนะ แนวหรือฝ่ายปกครองเป็น ผู้ดำเนินการ ซึ่งเป็นการส่งต่อ ภายนอก	

สรุปได้ว่ากระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญ มีวิธีการและเครื่องมือที่แตกต่างกันไป แต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน ซึ่งเอื้อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2551, 10) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อ

แต่ละองค์ประกอบของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าว มีความสำคัญ มีวิธีการและเครื่องมือที่แตกต่างกันไป แต่ที่ความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันซึ่งเอื้อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

กรมสุขภาพจิต (2551, 10-15) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลไว้ว่า ความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม การป้องกันและการแก้ปัญหา นักเรียนได้อย่างถูกต้องซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดาโดยเฉพาะในการแก้ปัญหานักเรียน จะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียน หรือเกิดได้น้อยที่สุด โดยข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาควรมีอย่างน้อย 3 ด้านดังนี้

- 1) ด้านความสามารถแยกเป็น
 - 1.1) ด้านการเรียนรู้
 - 1.2) ด้านความสามารถอื่นๆ
- 2) ด้านสุขภาพ แยกเป็น
 - 2.1) ด้านร่างกาย
 - 2.2) ด้านจิตใจ-พฤติกรรม
- 3) ด้านครอบครัว แยกเป็น
 - 3.1) ด้านเศรษฐกิจ
 - 3.2) ด้านการคุ้มครองนักเรียน

4) ด้านอื่นๆ ที่ครูพบเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียนในแต่ละด้านที่ปรึกษาจะต้องทราบรายละเอียดและแหล่งของข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนและอาจจะต้องประสานความร่วมมือกับครูและบุคลากรอื่นทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าวอันจะเป็นประโยชน์ต่อการรู้จัก นักเรียนดีขึ้น รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาควรทราบดังตารางที่ 2 (กรมสุขภาพจิต, 2551, 11-15)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลนักเรียน	รายละเอียดข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ
3. ด้านครอบครัว	- รายได้ของบิดา มารดา/ผู้ปกครอง
3.1 ด้านเศรษฐกิจ	- อาชีพของผู้ปกครอง - ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในการมาโรงเรียน - ฯลฯ
3.2 ด้านการคุ้มครองนักเรียน	- จำนวนพี่น้อง/บุคคลในครอบครัว - สถานภาพของบิดา/มารดา - บุคคลที่ดูแลรับผิดชอบนักเรียน - ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว - ลักษณะที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม - ความเจ็บป่วยของบุคคลในครอบครัวหรือการใช้สารเสพติด การติดสุรา การพนัน เป็นต้น

กรมสุขภาพจิต (2551, 13-15) ได้กล่าวถึง วิธีการและเครื่องมือในการรู้จักเด็กนักเรียน เป็นรายบุคคลของครู ครูที่ปรึกษาควรใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม ทั้งด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัวที่สำคัญ คือ

1) ระเบียบสนทนา

ระเบียบสนทนา เป็นเครื่องมือในรูปแบบของเอกสารเพื่อการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน โดยนักเรียนเป็นผู้กรอกข้อมูลและครูที่ปรึกษานำข้อมูลเหล่านั้นมาศึกษาพิจารณาทำความเข้าใจนักเรียนเบื้องต้น หากข้อมูลไม่เพียงพอ หรือมีข้อสังเกตบางประการก็ควรหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่าง เช่น การสอบถามจากนักเรียนโดยตรง การสอบถามจากครูอื่นๆ หรือเพื่อนๆ ของนักเรียน เป็นต้น รวมทั้งการใช้เครื่องมือทดสอบต่าง ๆ หากครูที่ปรึกษาคำเนินการได้ เช่น แบบประเมินพฤติกรรมเด็กนักเรียน (SDQ) แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และแบบประเมินความฉลาดด้านสติปัญญา (IQ) เป็นต้น

รูปแบบและรายละเอียดในระเบียบสนทนาของแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกันได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละโรงเรียน แต่อย่างน้อยควรครอบคลุมข้อมูลทั้งด้านการเรียน ด้านสุขภาพและด้านครอบครัว

ระเบียบสะสม เป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนจึงต้องเป็นความลับและเก็บไว้ อย่างดีมิให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องหรือเด็กอื่นๆ มารื้อค้นได้ หากเป็นไปได้ควรเก็บไว้ที่ครูที่ปรึกษาและมีผู้ เก็บระเบียบสะสมให้เรียบร้อย

ระเบียบสะสมควรเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 3 ปี การศึกษาหรือ 6 ปีการศึกษาและส่งต่อระเบียบไปยังครูที่ปรึกษาคนใหม่ในปีการศึกษาต่อไป หรืออาจจัดครูที่ปรึกษา ตามดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง จนจบมัธยมศึกษาในแต่ละตอนหรือจนจบ 6 ปีการศึกษาก็ได้

2) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ)

แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก ไม่ได้เป็นแบบวัดหรือแบบทดสอบแต่เป็นเครื่องมือ สำหรับการคัดกรองพฤติกรรม การปรับตัว ที่มีผลเกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต ซึ่งจะช่วยให้ครูที่ปรึกษา มีแนวทางการพิจารณานักเรียนด้านสุขภาพจิตมากขึ้น

แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก เป็นเครื่องมือที่กรมสุขภาพจิตเป็นผู้จัดทำโดยพัฒนา จาก The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) ประเทศเยอรมันนี ซึ่งใช้กันแพร่หลาย ในประเทศแถบยุโรป เพราะมีความเที่ยงและความตรง จำนวนข้อไม่มากนัก คณะผู้จัดทำของกรม สุขภาพจิต โดยแพทย์หญิงพรรณพิมล หล่อตระกูล เป็นหัวหน้าคณะได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ ความเที่ยงและความตรงของแบบประเมิน และหาเกณฑ์มาตรฐาน (Norm) ของเด็กไทยแบบประเมิน พฤติกรรมเด็กมี 3 ชุด คือ

- (1) ชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินเด็ก
- (2) ชุดที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้ประเมินเด็ก
- (3) ชุดที่เด็กประเมินตนเอง

ทั้ง 3 ชุด มีเนื้อหาและจำนวนข้อ 25 ข้อเท่ากัน ทางโรงเรียนอาจเลือกใช้ชุด ที่นักเรียนประเมินตนเองชุดเดียว หรือใช้ควบคู่กับชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินเพื่อความแม่นยำยิ่งขึ้น โดยระยะเวลาที่ประเมินไม่ควรห่างจากนักเรียนประเมินตนเองเกิน 1 เดือน ซึ่งหากเป็นไปได้ควร ใช้แบบประเมินทั้ง 3 ชุด พร้อมกัน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของผลที่ออกมา

3) วิธีการและเครื่องมืออื่นๆ

ในกรณีที่ข้อมูลของนักเรียนจากระเบียบสะสมและแบบประเมินพฤติกรรมเด็ก ไม่พอเพียงหรือเกิดกรณีที่ต้องมีข้อมูลเพิ่มเติม ครูที่ปรึกษาก็อาจใช้วิธีการและเครื่องมือ อื่นๆ เพิ่มเติม เช่น การสังเกตพฤติกรรมอื่น ๆ ในห้องเรียน การสัมภาษณ์และการเยี่ยมบ้านนักเรียน เป็นต้น

2. การคัดกรองนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2551, 16) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการคัดกรองนักเรียนว่าการคัดกรองนักเรียนเป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

2) กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนซึ่งโรงเรียนต้องให้การช่วยเหลือป้องกันหรือแก้ไขปัญหาคตามแต่กรณี

การจัดกลุ่มนักเรียนนี้ มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาคให้ตรงกับปัญหาของนักเรียน และมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาค เพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อกจัดกลุ่มแล้ว ความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อกแก้ปัญหาคของนักเรียนจะมีน้อยลงมีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

ผลการคัดกรองนักเรียน ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรู้ว่าตนจัดอยู่กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติ โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นที่มีความไวต่อการรับรู้ (Sensitive) แม้ว่านักเรียนจะรู้สึกว่า ขณะนี้ตนมีพฤติกรรมอย่างไรหรือประสบกับปัญหาคใดก็ตาม และเพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อนอีกด้วย ดังนั้นครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ นอกจากนี้หากครูที่ปรึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อกช่วยเหลือนักเรียนก็ควรระมัดระวังการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกว่าบุตรหลานของตนจัดอยู่ในกลุ่มที่ผิดปกติ แตกต่างจากเพื่อนนักเรียนอื่นๆ ซึ่งอาจมีผลเสียต่อนักเรียนในภายหลังได้

กรมสุขภาพจิต (2551, 17-18) ได้กล่าวถึงแนวทางการคัดกรองนักเรียนไว้ว่า การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกคัดกรองนักเรียนนั้น ให้อยู่ในดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาและยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักด้วย ดังนั้นโรงเรียนจึงควรมีการประชุมครูเพื่อกพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกันเพื่อให้มีมาตรฐานหรือแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เหมือนกันเป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียน รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ว่าความรุนแรงหรือความถี่ของพฤติกรรมเท่าใดจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหา

3. การส่งเสริมนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2551, 19) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการส่งเสริมนักเรียนได้ว่าการส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่มีอยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ให้อมีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเอง

ในด้านต่างๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

กรมสุขภาพจิต (2551, 19-22) ได้กล่าวถึงวิธีการและเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมนักเรียน มีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting) การจัดกิจกรรมโฮมรูม เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นรายกลุ่มก็ได้ ซึ่งสถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมโฮมรูมอาจเป็นที่ห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนให้มีบรรยากาศเสมือนบ้านที่มีครูที่ปรึกษา และนักเรียนเป็นคั้งสมาชิกในครอบครัวเดียวกันและมีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่น การรู้จักตนเองของนักเรียน การรู้จักผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม มีทักษะในการตัดสินใจ ทักษะในการปรับตัวและการวางแผนชีวิต เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยกัน การจัดกิจกรรมโฮมรูมจะก่อให้เกิดประโยชน์ทำให้ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียนมากขึ้นและเป็นการป้องกันปัญหาที่จะเกิดกับนักเรียนได้อีกทางหนึ่ง โดยมีแนวดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูมดังนี้

1) กำหนดกิจกรรมโฮมรูมโดยยึดความต้องการของนักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโฮมรูมดังนี้

1.1) สำรวจความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

1.2) พิจารณาเลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนหรือให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้นๆ และเป็นเรื่องที่ทันสมัย

1.3) จัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละครั้ง ควรมีการดำเนินการเป็นหลักฐานทั้งก่อนการดำเนินการและหลังการดำเนินการ ซึ่งอาจเขียนในรูปแบบของการบันทึกการจัดกิจกรรมหรืออื่นๆ รวมทั้งให้มีการบันทึกสรุปผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมทุกครั้ง ซึ่งการบันทึกอาจบันทึกในแผนการจัดกิจกรรม หรือในแบบฟอร์มบันทึกที่แยกออกมาต่างหากก็ได้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และความสะดวกในการใช้

1.4) ประเมินผลการจัดกิจกรรมและจัดทำรายงาน

2) โรงเรียนกำหนดแนวทางจัดกิจกรรมโฮมรูม หรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง โดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน ครูที่ปรึกษา ก็ดำเนินการตามนั้นแต่ให้มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อและวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสม และทันสมัยได้ด้วย

3) วิธีการผสมผสาน โดยยึดความต้องการของนักเรียนและนโยบายของโรงเรียน ในการพัฒนานักเรียนในการจัดกิจกรรมโฮมรูม

4) วิธีการอื่นๆ ตามความเหมาะสมการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน เป็นการพบกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาดูแลเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระหว่างบ้าน โรงเรียน และผู้ปกครองด้วยกัน การประชุมผู้ปกครองจะทำให้นักเรียนได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครองมากขึ้น หรือร่วมมือกับทางโรงเรียนในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหานักเรียนโดยมีแนวดำเนินการดังนี้

4.1) การเตรียมการ ครูที่ปรึกษาควรเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่างๆ โดยเฉพาะข้อมูลของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน

4.2) การสื่อสาร ครูที่ปรึกษาควรระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครอง เช่น การตำหนินักเรียนหรือผู้ปกครอง การแจ้งข้อบกพร่องของนักเรียนในที่ประชุม ใช้คำพูดที่แสดงถึงความเข้าใจในตัวนักเรียน แสดงถึงความห่วงใยของครูที่มีต่อนักเรียนทุกคนและอาศัยกิจกรรมที่จะทำให้ผู้ปกครองตระหนักในความรับผิดชอบ และต้องการปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องของนักเรียน

4.3) การจัดกิจกรรมในการประชุม การที่จะให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในที่ประชุมนั้นจำเป็นต้องใช้กิจกรรมต่างๆ โดยเริ่มด้วยการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองด้วยกันก่อนจึงจะมีกิจกรรมอื่นๆ ให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.4) การสรุปผลและบันทึกการประชุมผู้ปกครอง ในการประชุมแต่ละครั้งครูที่ปรึกษาควรมีการสรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐาน เพื่อประโยชน์ดังนี้

- (1) เป็นหลักฐานในการจัดประชุมแต่ละครั้ง
- (2) เป็นข้อมูลสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป
- (3) เป็นข้อมูลสำหรับการจัดประชุมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองในครั้งต่อไป

4. การป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2551, 23) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูที่ปรึกษาควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกันแต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้นจำเป็นต้องให้ความสำคัญและเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและการแก้ปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลย

นักเรียนจนกลายเป็นปัญหาสังคม การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่ และมีคุณค่าอย่างมาก ในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของชุมชน สังคม ประเทศชาติต่อไป

กรมสุขภาพจิต (2544, 23-31) ได้กล่าวถึง วิธีการและเครื่องมือเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนไว้ว่าการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนให้กับนักเรียนนั้นมีหลายเทคนิควิธีการแต่สิ่ง ที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการมี 2 ประการ คือ การให้การปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมเพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหา

การให้คำปรึกษาเบื้องต้นนักเรียนเป็นการช่วยเหลือผ่อนคลายปัญหาให้ลดน้อยลง ทั้งด้านความรู้สึก ความคิด และการปฏิบัติตนของนักเรียนในทางที่ไม่ถูกต้อง โดยมุ่งหวังให้นักเรียนมี การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีงามหรือพึงประสงค์ ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การปรึกษาเบื้องต้น มีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรมีความรู้และทักษะพื้นฐานดังนี้

1) จิตวิทยาวัยรุ่น

2) ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทั้งร่างกายและจิตใจ

3) กระบวนการและทักษะการปรึกษาเบื้องต้นที่สำคัญคือ การสร้างสัมพันธภาพ การใช้คำถาม การรับฟังทั้งเนื้อหาและความรู้สึก

4) แนวทางการแก้ไขปัญหานักเรียนในแต่ละลักษณะของปัญหา โดยมีกระบวนการ ในการปรึกษาคือ การสร้างสัมพันธภาพ พิจารณาทำความเข้าใจปัญหา กำหนดวิธีการและดำเนินการ แก้ไขปัญหา ยุติการปรึกษา การเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดีมีคุณภาพนั้นครูที่ปรึกษาควรปฏิบัติดังนี้

4.1) รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปรึกษาหรือวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในด้านต่างๆ ซึ่งอาจจะรับการอบรมจากหน่วยงานภายนอก หรือโรงเรียนจัดอบรมให้

4.2) หมั่นฝึกฝนทักษะการปรึกษาและพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

4.3) ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการหรือความรู้ที่เกี่ยวกับการปรึกษา การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน ในการป้องกัน แก้ไขปัญหานักเรียน นอกจากจะให้การปรึกษาเบื้องต้นแล้วการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อการช่วยเหลือ นักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะทำให้การช่วยเหลือมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ของครูทุกคน โดยมีแนวดำเนินการคือ ครูที่ปรึกษาสามารถคิดพิจารณากิจกรรมเพื่อการแก้ปัญหานักเรียนได้หลายแนวทางและที่สำคัญมี 5 แนวทาง คือ

1) การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร

2) การใช้กิจกรรมในห้องเรียน

- 3) การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน
- 4) การใช้กิจกรรมซ่อมเสริม
- 5) การใช้กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง

สำหรับกิจกรรมตามข้อ 2, 3 และ 5 ครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินการด้วยตนเอง ส่วนข้อ 1 และ 4 จำเป็นต้องมีการประสานงานเพื่อขอความร่วมมือจากครูอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน การพิจารณากิจกรรมที่ครูที่ปรึกษาควรคำนึงถึง ความเหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะปัญหา บุคลิกลักษณะของนักเรียนแต่ละคน สภาพของชั้นเรียน โรงเรียนชุมชน

5. การส่งต่อ

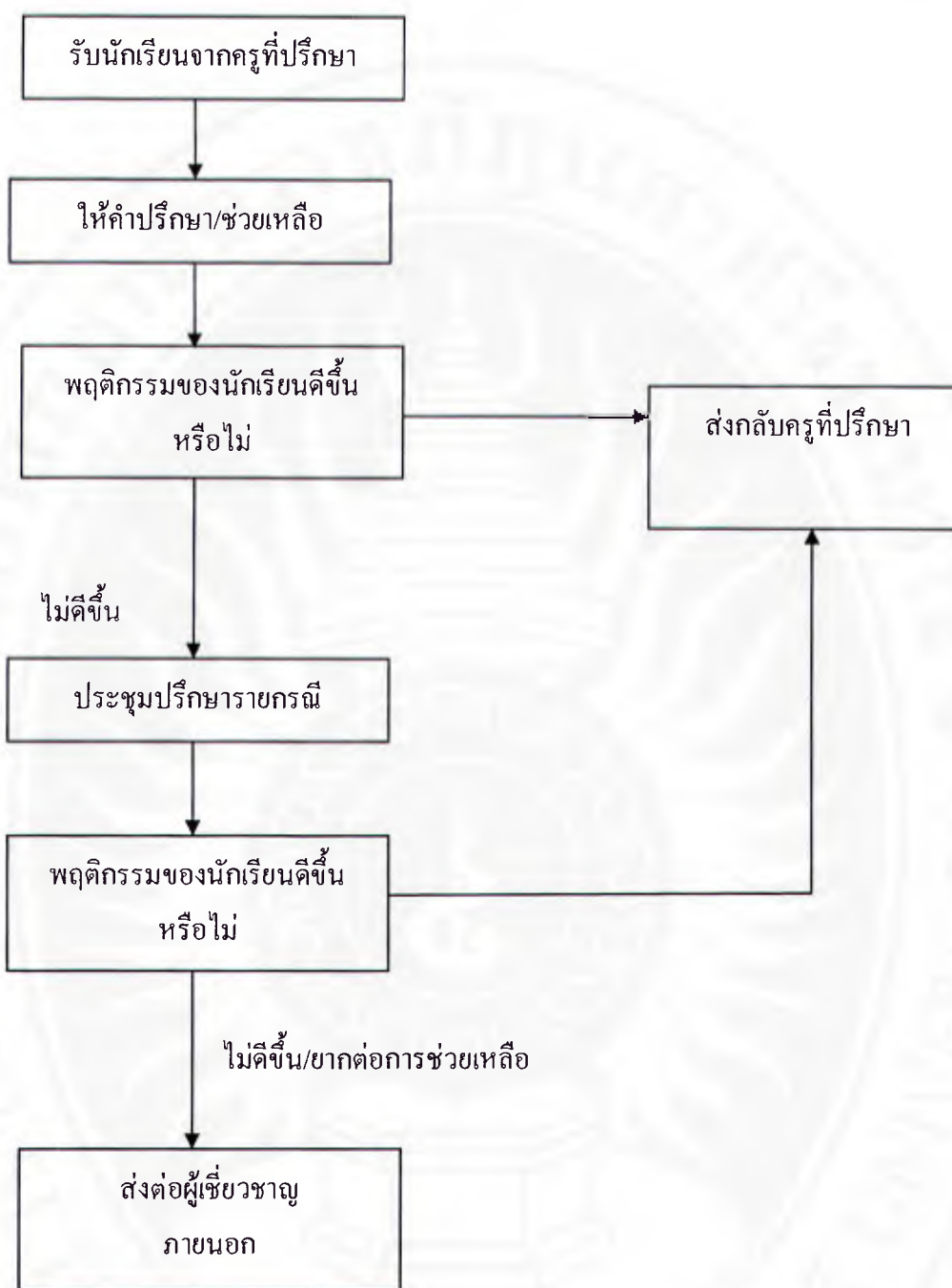
กรมสุขภาพจิต (2551, 31) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการส่งต่อนักเรียนไว้ว่า ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนโดยครูที่ปรึกษาตามกระบวนการในข้อ 4 นั้น อาจมีบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของเพื่อนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้ปัญหานักเรียนเป็นบทรูปหน้าตาของครูที่ปรึกษา หรือครูคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้นหรือลุกลามหลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข

กรมสุขภาพจิต (2551, 32) ได้กล่าวไว้ว่า การส่งต่อนักเรียนแบ่งเป็น 2 แบบคือ

- 1) การส่งต่อภายใน ครูที่ปรึกษาส่งต่อยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชาหรือฝ่ายปกครอง เป็นต้น การส่งต่อภายใน หากส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองจะเป็นการแก้ปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก ปัญหาพฤติกรรมที่ซับซ้อนหรือรุนแรง เป็นต้น ครูที่รับต่อต้องมีการช่วยเหลืออย่างมีระบบ และประสานการทำงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ แต่กรณีที่ยากต่อการช่วยเหลืออีกก็ส่งต่อ

- 2) การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือครูฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก

ผู้เชี่ยวชาญภายนอก กรมสุขภาพจิต (2544, 37) ได้กำหนดกระบวนการแก้ไขปัญหานักเรียนดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 กระบวนการดำเนินงานเพื่อการแก้ไขปัญหาของครูแนะแนว/ฝ่ายปกครอง

แนวทางการพิจารณาในการส่งต่อโดยครูที่ปรึกษา การส่งต่อนักเรียนไปพบครูอื่นๆ เพื่อให้การช่วยเหลือต่อไปนั้น มีแนวทางการพิจารณาส่งต่อสำหรับครูที่ปรึกษา ดังนี้ (กรมสุขภาพจิต, 2551, 33-34)

1) นักเรียนมีพฤติกรรมคงเดิมหรือไม่ดีขึ้น หรือแย่ลง แม้ว่าครูที่ปรึกษาจะดำเนินการช่วยเหลือด้วยวิธีการใดๆ

2) นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา เช่น นัดให้มาพบแล้วไม่มาตามนัดอยู่เสมอ ให้ทำกิจกรรมหรือการช่วยเหลือก็ไม่ยินดีร่วมกิจกรรมใดๆ

3) ปัญหาของนักเรียนเป็นเรื่องเฉพาะด้าน เช่น เกี่ยวกับความรู้สึกความซับซ้อนของสภาพจิตใจที่จำเป็นต้องให้การช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดและได้รับการบำบัดทางจิตวิทยา ควรพิจารณาส่งต่อผู้มีความรู้เฉพาะทางเพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไป

แนวดำเนินการส่งต่อนักเรียนของครูที่ปรึกษามีแนวดำเนินการดังนี้

1) ประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อ เพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน เพื่อให้ผู้รับนักเรียนต่อได้เตรียมการในการช่วยเหลือนักเรียน

2) สรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือ และวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมารวมทั้งผลที่เกิดขึ้นกับการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อ หรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้รับช่วยเหลือนักเรียนต่อทราบข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนและการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาที่ผ่านมาทำให้สะดวกในการวางแผนช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3) ครูที่ปรึกษาควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ ระวังมิให้นักเรียนเกิดความรู้สึกผิด กังวล หรือโกรธ เป็นต้น แต่ให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีจากการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือตามแต่กรณีที่ครูที่ปรึกษาพิจารณาว่าเหมาะสม เพื่อให้นักเรียนเกิดความสุขสบายใจ ยินดีรับความช่วยเหลือจากครูอื่นๆ เช่น ครูแนะแนวครูฝ่ายปกครอง ครูประจำวิชา เป็นต้น

4) ครูที่ปรึกษานัดแนะวัน เวลา สถานที่นัดพบกับครูที่รับการช่วยเหลือนักเรียนและส่งต่อให้เรียบร้อย เพื่อให้รับรู้วัน เวลา สถานที่ที่พบกัน

5) ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อทราบความก้าวหน้าในการช่วยเหลือนักเรียนและความเปลี่ยนแปลงของนักเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สุรพล เฟ็งแจ่ม (2544) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกัน อาชีพต่างกันและเป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมี ส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผ่องพันธ์ สายทอง และคณะ (2545) ได้ศึกษาการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามโครงการสุขภาพจิตสู่สถานศึกษาของโรงเรียนนาร่อง สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษพบว่า การเตรียมการและการวางแผนการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครู อาจารย์ ทั้ง 5 โรงเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจจากการอบรมสัมมนา จากการศึกษาเอกสารคู่มือ การประชุมชี้แจงและการประชาสัมพันธ์จากแนวทางแก้ไขคือ กรมสุขภาพจิต และหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดอบรมให้ความรู้และทักษะใหม่ๆ ในการดำเนินงานแก่ครู อาจารย์ เพิ่มเติม

สมพร สระบัว (2546) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และการให้ความช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง การให้ความสำคัญในการให้ครูที่ปรึกษามีการประชุม แลกเปลี่ยน ความรู้ความเข้าใจและดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โรงเรียนมีการปฏิบัติด้านกระบวนการดำเนินงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง การให้ความสำคัญในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาส่วนตัวของนักเรียนโดยการให้มีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนช้าหรือเรียนอ่อน โรงเรียนมี การปฏิบัติด้าน ผลผลิตของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และควรให้ความสำคัญในการแก้ไข ปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับ ความมีระเบียบวินัยและการเสริมสร้างทักษะการคิด วิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การจัดการและการแก้ปัญหา

ณรงค์ชัย สาไพรวลัย (2546) ได้ศึกษาการติดตามผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนใน โรงเรียนมหาชัยพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยสภาพรวมพบว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ 1) การคัดกรองนักเรียน 2) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 3) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) การส่งเสริมนักเรียน (5) การส่งต่อ

2. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวม พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง คือ 1) การป้องกันและการแก้ไขปัญหา 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งต่อ 4) การส่งเสริมนักเรียน ยกเว้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลที่มีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย

3. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ 1) โรงเรียนควรมี คณะกรรมการนิเทศ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ 2) โรงเรียนมีการพัฒนาระบบสารสนเทศ 3) โรงเรียนมีความพร้อมด้านเอกสาร สื่อ และอุปกรณ์ เพื่อเอื้อในการดำเนินงาน 4) โรงเรียนมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์และ 5) โรงเรียนควรจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน

4. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวม พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ 1) ด้านครูประจำชั้นและครูที่เกี่ยวข้อง 2) ด้านนักเรียน และ 3) ด้านการดำเนินงานของโรงเรียน

นันทพงศ์ พงษ์ชาติรัตน์ (2546) ได้ศึกษาวิจัยการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า 1) การดำเนินงานตาม ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวม อยู่ระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการส่งเสริมนักเรียนและด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อและด้าน การคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง 2) ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงาน ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) การดำเนินงานตาม ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนก ตามขนาดของ สถานศึกษาไม่แตกต่างกัน 4) ปัญหาในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ได้แก่ นักเรียนให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง มีความผิดพลาดในการกรองนักเรียน นักเรียนมีปัญหาแล้วไม่มาปรึกษาครู และพฤติกรรมของนักเรียนไม่เปลี่ยนแปลง

วิจิต รุ่งศรีทอง (2545) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารและดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัญหาต่างๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านมีปัญหามาก อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยการป้องกันและแก้ไขปัญหามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การส่งต่อ

และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การส่งเสริมนักเรียน ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อสภาพการบริหารและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามสถานภาพของบุคลากร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ โดยผู้บริหารงานมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าผู้ปฏิบัติงานทุกด้าน

จารุวรรณ คันธารัตน์ และคณะ (2547) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 : ศึกษากรณีสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ผลการศึกษาพบว่า ครูที่ปรึกษามีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการป้องกันและการช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาที่เพศต่างกันมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ในรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เรื่องการมอบหมายความรับผิดชอบให้นักเรียนดูแลความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องเรียน เรื่องการติดตามดูแลนักเรียน ในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ นอกโรงเรียน เรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม และเรื่องการให้คำปรึกษานักเรียนด้านเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียน และครูที่ปรึกษามีประสบการณ์เป็นครูที่ปรึกษาต่างกันมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายข้อ

ศิริรัตน์ นิ่มมา (2548) ได้ทำการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนไพศาลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 พบว่าระดับการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมดังนี้ 1) ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบพบว่า ความต้องการจำเป็นของโครงการ ความพร้อมและทรัพยากร ทั้งสององค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลางในขณะที่ความเป็นไปได้ของโครงการ และวัตถุประสงค์ของโครงการอยู่ในระดับมาก 2) ด้านกระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีเวลาเพียงพอในการดำเนินโครงการ 3) ด้านผลผลิตของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นผลทางตรงอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผลของการดำเนินโครงการสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ทองสุข ทับเจริญ (2548) ได้ศึกษาการแก้ปัญหาให้นักเรียน โรงเรียนศึกษานารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 6 กลุ่ม ก. โดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิจัยพบว่าการศึกษาศถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียนด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรม นักเรียนร้อยละ 100 ปลอดภัยจาก สารเสพติด นักเรียน

ส่วนใหญ่มีอายุ 12 ปี คิดเป็นร้อยละ 86.20 ด้านภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานครคิดเป็นร้อยละ 82.75 ด้านที่พักอาศัยส่วนใหญ่ร้อยละ 51.72 พักบ้านพักส่วนตัว และจำนวนเงินที่ได้รับมาโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 86.66 นำเงินมาวันละ 50-100 บาท ข้อมูลด้านครอบครัวพบว่า บิดา-มารดาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-40 ปี และการศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 24.13 มีการศึกษต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อาชีพส่วนใหญ่รับจ้างแต่ถ้าเป็นมารดาส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและแม่บ้าน ครอบครัวส่วนใหญ่ร้อยละ 56.66 ไม่มีหนี้สิน วิชามี นักเรียนถนัดและสนใจอันดับที่ 1 คือ ภาษาไทย และคณิตศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 16.66 ด้านสุขภาพสาขานักเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 75.86 มีสายตาสกปรก

สำหรับการศึกษาผลการแก้ปัญหาพบว่า การเยี่ยมบ้าน การสัมภาษณ์ การประสานสัมพันธ์ ผู้ปกครอง และการจัดกิจกรรมแก้ปัญหาต่างๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ครูที่ปรึกษาเห็นปัญหาที่แท้จริงของนักเรียนและสามารถใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแก้ปัญหาได้สำเร็จร้อยละ 90 ไม่มีนักเรียนที่ส่งต่อ ยกเว้นนักเรียนที่มีปัญหาค้านเศรษฐกิจเพื่อส่งต่อขอรับทุนการศึกษาในปีต่อไป สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาขอขมกายหลังสอบปลายภาคเรียนที่ 2 ได้รับการส่งต่อเช่นกัน

วินัย ทองแถม (2548) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนตากฟ้าวิชาประสิทธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สร้างโดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรูปแบบที่มีคุณภาพ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านและนำไปใช้ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โดยสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้กับครูที่ปรึกษาและดำเนินการตามคู่มือ รูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาและจัดกิจกรรมส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง ผลปรากฏว่าหลังการใช้รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สามารถลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนได้ สอดคล้องกับเกณฑ์ร้อยละ 50 ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียนครูผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน อยู่ระดับน้อยที่สุด จากการประเมินทางการศึกษา (Joint Committee on Standard of Education Evaluation) จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy) ด้านการใช้ประโยชน์ (Utility) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) และด้านความเหมาะสม (Propriety) โดยเก็บข้อมูลจากครู และคณะกรรมการสถานศึกษา รวม 55 คนผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

เกษม อุ่นมณีรัตน์ (2549) ได้รายงานการพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนด้านทับตะโกราษฎร์อุปถัมภ์ ผลการพัฒนาพบว่า

1. โรงเรียนดำเนินการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีคู่มือในการดำเนินงาน มีปฏิทินปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน มีโครงการ/กิจกรรมในการส่งเสริมพัฒนาและป้องกันแก้ไขนักเรียน ใช้กลยุทธ์กระบวนการกลุ่มในการส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม พฤติกรรม นักเรียนดีขึ้น และดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามองค์ประกอบ 5 ด้าน 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนา ใช้กลยุทธ์กระบวนการกลุ่มในการส่งเสริมพัฒนาพฤติกรรมและการแสวงหาความรู้ 4) การป้องกันและแก้ไข ครูที่ปรึกษาดูแลเอาใจใส่ นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น นักเรียนที่มีผลการเรียน 0, ร, มส, ลดลง จบหลักสูตรพร้อมเพื่อนมากขึ้น จำนวนนักเรียนที่ไม่จบหลักสูตรและออกกลางคันมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่จบการศึกษาพร้อมรุ่นจากร้อยละ 19.20 ปีการศึกษา 2548 เหลือร้อยละ 7.50 ปีการศึกษา 2549 ส่วนมัธยมศึกษาปีที่ 6 เดิมจบร้อยละ 2.23 ปีการศึกษา 2548 แต่ปีการศึกษาเพิ่มเป็นร้อยละ 10.60 เนื่องจากนักเรียนลาออกกลางคัน เพื่อไปช่วยเหลือครอบครัว แต่เมื่อรวมทั้งชั้น ม.3 กับ ม.6 เข้าด้วยกัน นักเรียนไม่จบหลักสูตรลดลง คือจากร้อยละ 16.13 เหลือร้อยละ 10.60 ในปีการศึกษา 2549 นักเรียนขาดเรียนมาโรงเรียนสาย ขาดเรียน หนีเรียนลดลง 5) การส่งต่อ ส่งต่อภายใน ส่งต่อครูฝ่ายปกครองแก้ไขพฤติกรรมดีขึ้น ส่งต่อครูแนะแนวให้ช่วยเหลือ ทุนการศึกษาจำนวน 31 ทุน ทุนอุปกรณ์ (ชุดพลศึกษา) จำนวน 160 ทุน ทุนอุปกรณ์การเรียน (กระเป๋านักเรียน) จำนวน 43 ทุน ทุนอุปกรณ์การเรียน (สมุด) จำนวน 136 ทุน ทุนค่าอาหารกลางวัน จำนวน 81 ทุน ทุนค่าพาหนะจำนวน 83 ทุน ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 112 ทุน (คน)

2. เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของครูที่ปรึกษา ก่อนและหลังการพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของครูที่ปรึกษาก่อนและหลังการพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลังดำเนินการผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 สูงกว่าก่อนดำเนินการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.35

2.2 เปรียบเทียบ ความสามารถ ของครูที่ปรึกษา ก่อนและหลังการพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลังดำเนินการผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 สูงกว่าก่อนดำเนินการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.27

2.3 เปรียบเทียบ ความเห็น ของครูที่ปรึกษา ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนก่อนและหลังการพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลังดำเนินการผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 สูงกว่าก่อนดำเนินการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.37

3. ผลการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยครูอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.70$) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.63$) นักเรียนอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.49$) และผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับดี ดี ($\bar{X} = 2.58$)

สมคิด กระจกภาพ (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงาน ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา โรงเรียนวัดโพธิ์ผักไห่ (เวชพันธุ์อนุสรณ์) ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูที่ปรึกษาของโรงเรียนวัดโพธิ์ผักไห่ (เวชพันธุ์อนุสรณ์) มีความคิดเห็นว่าได้ดำเนินงานในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.89$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศ ช่วงชั้นที่รับผิดชอบ และประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน พบว่าครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งรายด้านและภาพรวมของการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกัน

2. นักเรียนของโรงเรียนวัดโพธิ์ผักไห่ (เวชพันธุ์อนุสรณ์) มีความคิดเห็นว่าได้ครูที่ปรึกษามีการดำเนินงานในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.99$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศ พบว่าไม่แตกต่างกัน พิจารณาตามช่วงชั้นที่เรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ครูที่ปรึกษาและนักเรียนของโรงเรียนวัดโพธิ์ผักไห่ (เวชพันธุ์อนุสรณ์) มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา โรงเรียนวัดโพธิ์ผักไห่ (เวชพันธุ์อนุสรณ์) ทั้งรายด้าน 5 ด้าน และในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4. ครูที่ปรึกษาของโรงเรียนวัดโพธิ์ผักไห่ (เวชพันธุ์อนุสรณ์) มีความเห็นว่าปัญหาในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 1.97$) และเสนอแนวทางการแก้ปัญหาในการดำเนินงานและการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดโพธิ์ผักไห่ (เวชพันธุ์อนุสรณ์) ด้านการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คณะครูควรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานในการบริหาร ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้เป็นนโยบายหลักของโรงเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรมีระบบข้อมูลที่ต้อง ชัดเจน มีการประสานงานพบปะผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านทุกคน ด้านการคัดกรองนักเรียนควรมีการปรับเกณฑ์การคัดกรองในแต่ละปี และควรมีการใช้ข้อมูลอื่นๆ ประกอบ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ ด้านการส่งต่อนักเรียน ควรมีหลักฐานการให้ข้อมูลอื่นๆ ประกอบ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ ด้านการการส่งต่อนักเรียน ควรมีโครงการ และงบประมาณรองรับกิจกรรมต่างๆ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ควรมีการประสานสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็น และประสานงานกับระบบเครือข่ายผู้ปกครอง ส่วนด้านการดำเนินงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่าควรมีการสนับสนุนด้านงบประมาณ มีการประสานงานกันระหว่างครูที่ปรึกษาและระบบเครือข่ายผู้ปกครอง

สุรัชต์ ชาคะรักษ์ (2550) ได้วิจัยการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 พบว่า

1. ระดับการดำเนินงาน และผลการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบการดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ตามประเภทของโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน

วัชระ จันทรัตน์ (2551) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลาเขต 3 พบว่า 1) ความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีความตระหนักต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3) ประสิทธิภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับต้องปรับปรุง 4) ปัญหาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สำคัญ ได้แก่ ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการ

อุทัย วงศ์จันทร์ (2551) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-3 ในอำเภอฝาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผลการศึกษาว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดๆ คือ มีการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนและมีการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน การทำความรู้จักกับนักเรียน เป็นรายบุคคล และมีการประสานงานกับครูที่รับนักเรียนจากการส่งต่อ สำหรับความสามารถในการดำเนินกิจกรรมเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหาและด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ตามลำดับ ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ได้แก่ ควรมีการสร้างสรรคระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นรูปธรรมและควรมีการให้ความสำคัญต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา และที่สำคัญในระดับมาก คือ สามารถช่วยพัฒนานักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาให้มีพฤติกรรมดีขึ้น

รุจิราภรณ์ คำศิลา (2551) ได้วิจัยสภาพปัญหาและการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 พบว่า

1. สภาพปัญหาและการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาและการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 จำแนกตามสถานภาพระดับช่วงชั้น ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าครูแนะแนวมีปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและระดับช่วงชั้น ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าครูแนะแนวมีปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกัน

ประเสริฐ สวนจันทร์ (2553) ได้วิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 พบว่า

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา ตามลำดับ

2. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งของบุคลากรโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประเภทของ โรงเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียนเพียงด้านเดียว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการ ส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

ประภาส นาคประวัตี (2553) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1-3 ในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 2 พบว่า

1. การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1-3 ในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวม การดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับ ปานกลางทุกด้าน เรียงค่าค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1-3 ในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ที่มีสถานภาพต่างกัน โดยรวม พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนกับครูผู้สอนมีความ คิดเห็น ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้บริหาร โรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน และครูผู้สอนกับผู้แทน ผู้ปกครองนักเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับ การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1-3 ในเขต อำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกเป็นรายด้านพบว่า โรงเรียนควรมีคณะกรรมการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอ ไปเยี่ยมบ้านนักเรียนในที่ปรึกษาทุกคน และครูที่ปรึกษาต้องตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับมาก่อนตัดสินใจ

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมดแสดงให้เห็นว่าหากชุมชนได้มีบทบาทการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแล้ว การจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จ บรรลุเป้าหมาย และ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้เน้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่วนเนื้อหาสาระของ การมีส่วนร่วมนั้นจะกำหนดไว้ในบทบาทและหน้าที่ของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543

แต่เนื่องจากปัจจุบันพฤติกรรมของนักเรียนทั้งระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษาที่แสดงถึงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนวัยเรียน ซึ่งเกิดจากการเลี้ยงดูในครอบครัวและจากการเลียนแบบพฤติกรรมที่ได้พบเห็น ทำให้เกิดการเบี่ยงเบนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ ซึ่งระบบการช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการที่ดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมนักเรียน การแก้ไขปัญหาและวิธีการ รวมถึงเครื่องมือที่ชัดเจน ซึ่งการดำเนินงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะประสบผลสำเร็จเป็นไม่ได้ ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน บุคคล และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยที่ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนต่อไป

งานวิจัยต่างประเทศ

บรูค (Bruce, 1972) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า ความคาดหวังของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนที่จะมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน

บีเคอรา (Becerra, 1974) ได้ศึกษาและทำการวิจัยเรื่อง บทบาทและความเข้าใจระหว่างผู้บริหารตัวแทนของชุมชนในการวินิจฉัยปัญหา จากผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจปัญหาใดๆ ที่เกี่ยวกับโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และผู้แทนชุมชนจะต้องร่วมมือกันทุกฝ่ายตามบทบาทหน้าที่และนโยบายที่ตกลงกันได้ ผู้บริหารจะต้องเข้าใจและสนใจชุมชนและพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนได้ทุกโอกาส

สมิท ออเบิร์ก เจ (Smith Albert J, 1997) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูและสมาชิกผู้ปกครองในกระบวนการบริหารรายกรณี เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ หลักเกณฑ์ในการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารรายกรณีที่เป็นพื้นฐานทางโรงเรียน จะเป็นการแสดงความคิดเห็นร่วมกันภายในเขตพื้นที่ซึ่งจะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนและครอบครัวที่มีความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นรูปธรรมชัดเจน

พอล โลซซี่ (Pallozzi, 1981) ได้วิจัยรูปแบบของชุมชนต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจการของโรงเรียนในท้องถิ่นในรัฐ Newjusy ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยสอบถามคณะกรรมการการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่ใช้ในการจัดการศึกษาควรขยายออกไปเป็นรูปแบบของชุมชนเมืองด้วยการจัดการศึกษาในโรงเรียนท้องถิ่นควรร่วมมือกันทั้งสองฝ่ายชุมชนควรสนองนโยบายที่ตรงกับความสามารถของตนเองและสิ่งที่โรงเรียนควรคำนึงถึงคือการรับผิดชอบกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นและอยู่ในวิสัยที่เป็นไปได้อย่างต่อเนื่องในปีเดียวกัน

ทอย (Toy, 1983) บัณฑิตมหาวิทยาลัย Cobrado สหรัฐอเมริกาได้ศึกษาการพัฒนา การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนในชนบทข้อเสนอแนะในการวิจัยเสนอว่า การวางแผน เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนในชนบทควรมีการพัฒนาด้านนโยบายและกฎระเบียบ ต่างๆ ควรให้มีการวิจัยเพื่อปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่องอยู่ จะต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย และเป้าหมายให้ชัดเจน ควรสร้างความสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอก จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ ให้ได้การไว้วางใจซึ่งกันและกันควรกระทำหรือรื้อนในการทำงานจะต้องมีการประเมินผลการทำงาน ด้วย

Phelps (1972) ได้ศึกษาการรับรู้ของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาของวัยรุ่นโดยศึกษา จากนักเรียน 303 คน ในโรงเรียนประจำอำเภอในชนบทแห่งหนึ่งในเมืองแคนซัสซิตี พบว่าวัยรุ่น ในชนบทมีความวิตกกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ หลายประการ ชายและหญิงมีปัญหาไม่แตกต่างกัน ปัญหาส่วนมากเกิดจากการบริหารงานของโรงเรียน ปัญหาที่นักเรียนประสบเป็นปัญหาเกี่ยวกับ พัฒนาการทางร่างกายและสุขภาพ นักเรียนต้องการให้โรงเรียนจัดการบริหารให้คำปรึกษาและ การแนะแนวมากขึ้น

สแตค (Stack, 1991; อ้างถึงใน วิฑูร วรชัยแหวน, 2549, 49) ได้วิจัยเพื่อประเมิน โปรแกรม การควบคุมตนเองตามแนวพฤติกรรมปัญญานิยม ที่มีต่อพฤติกรรมกระทำผิดของผู้มีพฤติกรรม ก้าวร้าวเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีพฤติกรรมก้าวร้าวที่สังเกตภายนอก และรายงานพฤติกรรมด้วยตนเองลดลงกว่ากลุ่มควบคุม ผู้รับการทดลองในกลุ่มควบคุมไม่สามารถ ควบคุมพฤติกรรมตนเองผลของการทดลองสามารถสรุปอ้างอิงไปสู่ สถานการณ์ในโรงเรียนและ ที่พักอาศัยโดยการประเมินจากครูและพ่อแม่ พบว่ากลุ่มทดลองมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ในทางที่ดีขึ้น ข้อค้นพบในงานวิจัยนี้ ได้ให้การสนับสนุนกรอบแนวคิดในการวิจัย แนวพฤติกรรม ปัญญานิยมในการลดพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมที่มีปัญหาอื่นๆ ทั้งในสถานการณ์ที่บ้านและ โรงเรียน นอกจากนี้ในงานวิจัยยังได้พบสาระที่เป็นประโยชน์ อย่างยิ่งที่จะอนุมานว่า กระบวนการ ทดลองตามกรอบพฤติกรรมปัญญานิยมมีความสำคัญในการประสานระหว่างภายในและภายนอก เพราะผู้รับการทดลองไม่เพียงแต่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงเพียงอย่างเดียว แต่เขาได้มีการเปลี่ยนแปลง ภายใน (ความคิดความรู้สึก) ไปด้วย ซึ่งได้จากคะแนนมาตรฐาน RACT และเขาเริ่มที่จะเข้าใจโลกว่า น่าระแวง น่าตระหนกหรือถูกคุกคาม น้อยลง และเชื่อว่าการแก้ปัญหาด้วยวิธีการไม่ก้าวร้าว สามารถกระทำและฝึกให้ประสบความสำเร็จได้

กันเดอสัน (Gunderson, 2000) ได้ทำการศึกษาการใช้การประชุมเชิงสร้างสรรค์ในโรงเรียน ซึ่งเรียกชื่อเฉพาะว่า การประชุมกลุ่มครอบครัว ในการแก้ไขปัญหาคณิตศาสตร์ โดยให้ผู้ปกครองที่มี ลูกหลานนี้เรียนมาร่วมประชุมปรึกษาหารือ วิธีการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยกลุ่มครอบครัวประกอบด้วย

กลุ่มเสียงต่ำ กลุ่มเสียงปานกลาง และกลุ่มเสียงสูง โดยกลุ่มเสียงต่ำเคยหรือไม่เคยได้รับการลงโทษ ถูกหลานจากโรงเรียน กลุ่มเสียงปานกลางและกลุ่มเสียงสูง โดยกลุ่มเสียงต่ำเคยหรือไม่ เคยได้รับการลงโทษถูกหลานจากโรงเรียน กลุ่มเสียงปานกลางเคยได้รับการลงโทษถูกหลานจากโรงเรียนบ้าง และกลุ่มเสียงสูงเคยได้รับการลงโทษจากโรงเรียนต่อถูกหลานอย่างรุนแรงในการประชุมผู้ปกครอง นักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม การประชุมมีลักษณะเป็นกันเองยอมรับฟังซึ่งกันและกัน ทุกคนมีสิทธิแสดงความคิดเห็นในการเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการหนีเรียนของนักเรียนทำให้ผู้ปกครองได้เสนอความเข้มแข็งของตนเองและใช้กระบวนการประชุมสำหรับ ได้ข้อยุติในการแก้ไขปัญหาค้นักเรียนหนีเรียน กระบวนการประชุมมีลักษณะเป็นกันเองยอมรับฟังซึ่งกันและกัน ทุกคนมีสิทธิแสดงความคิดเห็นในการเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการหนีเรียนของนักเรียนทำให้ผู้ปกครองได้เสนอความเข้มแข็งของตนเองและใช้กระบวนการประชุมผู้ปกครองซึ่งเป็นกระบวนการเรียบง่าย ผลการดำเนินการและเป็นพลวัต มีผลทางบวกกับนักเรียน ครอบครัว และโรงเรียน และยังมีผลสำคัญต่อการมาโรงเรียนของนักเรียน ซึ่งมีวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวมีประสิทธิภาพดีกว่ารูปแบบการแก้ไขปัญหาหนีเรียนที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ อำเภอหนองพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 1 - ปีที่ 6) โรงเรียนในสังกัดกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพหนองพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 2,027 คน จาก 14 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา (ป.1 - ป.6) โรงเรียนในสังกัดกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพหนองพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ในปีการศึกษา 2555 ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) แล้วกำหนดชั้นภูมิตามสถานศึกษาและกำหนดสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่างจากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากจากรายชื่อนักเรียนของแต่ละสถานศึกษาซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้รับการสุ่มตัวอย่างได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกในแต่ละโรงเรียน โรงเรียนในสังกัดกลุ่ม
เครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช
เขต 4 ในปีการศึกษา 2555

โรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
บ้านปากลง	271	43
วัดเปียน	143	23
บ้านพิดำ	126	20
บ้านนบ	117	19
วัดเขาน้อย	34	5
วัดกงคา	288	46
บ้านขุนทะเล	60	9
วัดโรงเหล็ก	125	20
บ้านโรงเหล็ก	370	59
บ้านพังหรั่ง	84	13
วัดนาทรง	178	28
บ้านในตุล	92	15
เคียงศิริ	120	19
วัดวังเลา	19	3
รวม	2,027	322

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยทำการสอบถามผู้ปกครองนักเรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ อาชีพ วุฒิศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ใน 5 ประการ (กรมสุขภาพจิต, 2551, 10) ประกอบด้วย 1) ด้านการการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการการคัดกรองนักเรียน

3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) ตามระดับความเหมาะสมดังนี้

5	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมีส่วนร่วมมาก
3	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
1	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ใน 5 ประการ (กรมสุขภาพจิต, 2551, 10) ประกอบด้วย 1) ด้านการการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแนวทางและปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 1 ศึกษารายละเอียด แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อทำความเข้าใจโครงสร้างด้านเนื้อหาที่จะนำมาสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดเป็น โครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหาโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามจากขอบเขตที่กำหนด จากนั้นนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นตรวจสอบข้อคำถามด้วยตนเอง เพื่อดูว่าใช้ถ้อยคำและใช้ประโยคชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาหรือไม่

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่าความตรงเท่ากับ 0.92

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ปกครองนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

ขั้นที่ 7 นำเสนอผลการทดลองเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือ ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ขั้นที่ 8 นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขอนหนังสือจากโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

ขั้นที่ 2 แจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ โดยมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาฝากไปกับนักเรียนให้ผู้ปกครองในแต่ละห้องจากการสุ่มตัวอย่างและกำหนดนัดหมายการเก็บแบบสอบถาม

ขั้นที่ 3 การเก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัยเดินทางไปขอรับแบบสอบถามคืนจากครูที่ปรึกษาคด้วยตนเอง ในขณะที่เก็บแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

ขั้นที่ 4 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการแล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์และประมวลค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นเลือกตอบ (Check list) ใช้คำร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

1.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามความเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมินผล ตามแนวทางของเบสต์ (Best, 1977, อ้างถึงใน บุญชู ราชสุวรรณ, 2548) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วง ๆ มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

1.3 หาค่าการทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามเพศ โดยโปรแกรมสำเร็จรูป

1.4 หาค่าทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอายุ อาชีพ และวุฒิการศึกษา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1.5 วิเคราะห์สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4 ของแบบสอบถามตอนที่ 3

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและโครงสร้าง (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรของ โรวินสลิและแฮมเบิร์ตตัน

2.1.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค

2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ในการวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

2.2.3 หาค่าการทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามเพศ

2.2.4 หาค่าทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอายุ อาชีพ และวุฒิการศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในครั้งนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงสัญลักษณ์สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ได้กำหนดสัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

SS แทน ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)

df แทน ระดับชั้นความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)

MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square)

F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – Distribution

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาแจกแจงแบบ t-test

Sig แทน ค่าทดสอบความเป็นนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นเพศ อายุ อาชีพ และวุฒิการศึกษา โดยหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน เป็นรายด้าน รายข้อ และโดยรวมทุกด้าน

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่า ที (t – test) แบบ Independent Sample

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอายุ อาชีพ และวุฒิการศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way ANOVA)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น โดยการใช้แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เพื่อรับทราบปัญหาและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม รายละเอียดดังปรากฏตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และวุฒิการศึกษา

ที่	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 322)	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	98	30.4
	หญิง	224	69.6
	รวม	322	100

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ที่	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 322)	ร้อยละ
2	อายุ		
	ไม่เกิน 30 ปี	18	5.6
	30 – 40 ปี	156	48.4
	40 ปีขึ้นไป - 50 ปี	93	28.9
	50 ปีขึ้นไป	55	17.1
	รวม	322	100
3	อาชีพ		
	รับจ้าง	110	34.2
	เกษตรกรกรรม	184	57.1
	รับราชการ	24	7.5
	อื่นๆ	4	1.2
	รวม	322	100
4	วุฒิการศึกษา		
	ประถมศึกษา (ป.1 – ป.6)	116	36.0
	มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3)	81	25.2
	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ม.4, ม.6, ปวช.)	90	28.0
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป (ปวส., ปริญญาตรี, สูงกว่าปริญญาตรี)	35	10.9
	รวม	322	100

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 69.6 ที่เหลือเป็นเพศชาย ร้อยละ 30.4 ส่วนใหญ่อยู่อายุ 30 – 40 ปี ร้อยละ 48.4 รองลงมาอายุ 40ปีขึ้นไป – 50 ปี ร้อยละ 28.9 อายุ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 17.1 และอายุไม่เกิน 30 ปี ร้อยละ 5.6 ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ร้อยละ 57.1 รองลงมา คือ รับจ้าง ร้อยละ 34.2 รับราชการ ร้อยละ 7.5 และอาชีพอื่นๆ ร้อยละ 1.2 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1 – ป.6) ร้อยละ 36.0 รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ม.4, ม.6,

ปวช.) ร้อยละ 28.0 มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3) ร้อยละ 25.2 และอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป (ปวส., ปริญญาตรี, สูงกว่าปริญญาตรี) ร้อยละ 10.9

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยภาพรวม เป็นรายด้านและรายข้อ ดังตารางที่ 5 – 10

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในภาพรวม

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.33	0.70	ปานกลาง
2	การคัดกรองนักเรียน	3.20	0.73	ปานกลาง
3	การส่งเสริมนักเรียน	3.10	0.74	ปานกลาง
4	การป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.31	0.73	ปานกลาง
5	การส่งต่อ	3.10	0.80	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	3.21	0.66	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) รองลงมาคือด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) ด้านการคัดกรองนักเรียน มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) และด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการส่งต่อ มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1	การได้รับเชิญเข้าร่วมประชุมที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.64	0.88	มาก
2	การร่วมจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของนักเรียนเพื่อใช้ในการวางแผนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.35	0.89	ปานกลาง
3	การได้มีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.20	0.84	ปานกลาง
4	การให้ข้อมูลกับโรงเรียนเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การไปโรงเรียน การคบเพื่อน การรักษาสุขภาพ และความเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน	3.60	0.95	มาก
5	การทราบข้อมูลของนักเรียน โดยการสอบถามจากเพื่อน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง	3.48	0.87	ปานกลาง
6	การให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน	3.62	1.00	มาก
7	การให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการสร้างแบบบันทึกข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน	3.29	0.90	ปานกลาง
8	การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเมื่อโรงเรียนขอความร่วมมือ	3.67	0.99	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
9	การได้ร่วมกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.15	0.94	ปานกลาง
10	การได้ร่วมออกแบบวิธีดำเนินงาน/โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.00	0.92	ปานกลาง
11	การได้ร่วมกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินงาน/โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.03	0.85	ปานกลาง
12	การได้ร่วมประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความสอดคล้องของแผนงาน/โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.00	0.80	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	3.33	0.70	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ภาพรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับพบว่า ข้อที่ 8 การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเมื่อโรงเรียนขอความร่วมมือ มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) ข้อที่ 1 การได้รับเชิญเข้าร่วมประชุมที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) ข้อที่ 6 การให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ในการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ข้อที่ 12 การได้ร่วมประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความสอดคล้องของแผนงาน/โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระดับการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในด้านการคัดกรองนักเรียน

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1	การมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน ออกเป็นกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา	3.07	0.86	ปานกลาง
2	การมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียน ตามแบบที่โรงเรียนกำหนด	3.20	0.79	ปานกลาง
3	การร่วมจัดหาทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ โครงการเยี่ยมบ้านนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน	3.13	0.91	ปานกลาง
4	การร่วมประสานงานขอความร่วมมือช่วยเหลือระหว่างการปฏิบัติตามแผนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน	3.18	0.77	ปานกลาง
5	การมีส่วนร่วมในโครงการการเยี่ยมบ้านนักเรียนในชุมชนเพื่อติดตามนักเรียน	3.40	0.97	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	3.20	0.73	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในด้านการคัดกรองนักเรียนภาพรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ พบว่าข้อที่ 5 การมีส่วนร่วมในโครงการการเยี่ยมบ้านนักเรียนในชุมชนเพื่อติดตามนักเรียน มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) ข้อที่ 2 การมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียนตามแบบที่โรงเรียนกำหนด มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) ข้อที่ 4 การร่วมประสานงานขอความร่วมมือช่วยเหลือระหว่างการปฏิบัติ

ตามแผนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ข้อที่ 1 การมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา มีระดับการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในด้านการส่งเสริมนักเรียน

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1	การมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาโดยการจัดการอบรมที่โรงเรียนจัดขึ้น	3.11	0.83	ปานกลาง
2	การมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาโดยการจัดศูนย์การเรียนรู้	3.04	0.88	ปานกลาง
3	การมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาโดยการจัดลานกีฬาและนันทนาการ	3.07	0.90	ปานกลาง
4	การมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและจำนวนเพียงพอ	2.99	0.84	ปานกลาง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
5	การมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริม นักเรียนกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาโดยการส่งเข้าร่วมการ อบรมที่ภาครัฐและเอกชนจัดขึ้น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ที่ว่าการอำเภอ เป็นต้น	3.05	0.90	ปานกลาง
6	การมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริม นักเรียน ในการให้ความรู้ความเข้าใจถึง อันตรายในการอยู่ใกล้แหล่งมั่วสุมหรือ เสี่ยงกับยาเสพติด	3.30	0.91	ปานกลาง
7	การมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริม นักเรียนในการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์	3.13	0.88	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	3.10	0.74	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตา สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในด้านการส่งเสริมนักเรียนภาพรวมมีระดับ
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย
จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ พบว่าข้อที่ 6 การมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริมนักเรียน
ในการให้ความรู้ความเข้าใจถึงอันตรายในการอยู่ใกล้แหล่งมั่วสุมหรือเสี่ยงกับยาเสพติด มีระดับ
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) ข้อที่ 7 การมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริม
นักเรียนในการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีระดับ
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) ข้อที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริม
นักเรียนกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาโดยการจัดการอบรมที่โรงเรียนจัดขึ้น
มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ข้อที่ 4 การมีส่วนร่วม

ในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและจำนวนเพียงพอ มีระดับการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1	การมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาและแนะนำแก่นักเรียนในกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา	3.20	0.83	ปานกลาง
2	เมื่อนักเรียนมีปัญหา ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดทางในการป้องกัน ให้ความช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาตามสภาพปัญหาของนักเรียน	3.31	0.95	ปานกลาง
3	การร่วมจัดกิจกรรมเพื่อให้กำลังใจและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มเสี่ยง	3.29	0.87	ปานกลาง
4	การมีส่วนร่วมในการป้องกันนักเรียนไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและให้อยู่ห่างจากแหล่งมั่วสุ่ม	3.46	0.97	ปานกลาง
5	การให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการเชิญวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความรู้ตามสภาพปัญหา มาให้ความรู้และแนะนำในการป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.21	0.98	ปานกลาง
6	การให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องโทษของยาเสพติด	3.49	0.95	ปานกลาง

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
7	การให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการ สอดส่องดูแล ป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด แหล่งมั่วสุมของกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา	3.46	0.93	ปานกลาง
8	การให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเกี่ยวกับ ปัญหาของนักเรียนที่เกิดขึ้นในชุมชนทั้ง เรื่องยาเสพติดและแหล่งมั่วสุม	3.38	1.02	ปานกลาง
9	การให้ความร่วมมือกับโรงเรียนสรุปผล การดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหาของนักเรียน	3.11	0.83	ปานกลาง
10	การให้ความร่วมมือในการประสานงาน กับสถานีตำรวจในการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด แหล่งมั่วสุมของกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา	3.26	0.85	ปานกลาง
11	การให้ความร่วมมือและประสานงาน กับหน่วยงานสาธารณสุข โรงพยาบาล ในด้านการอบรมให้ความรู้เรื่องการรักษา สุขภาพของกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	3.25	0.84	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	3.31	0.73	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ภาพรวม
มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ พบว่าข้อที่ 6 การให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการรณรงค์
ให้ความรู้เรื่องโทษของยาเสพติด มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) ข้อที่ 4
การมีส่วนร่วมในการป้องกันนักเรียนไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและให้อยู่ห่างจากแหล่งมั่วสุม และ

ข้อที่ 7 การให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการสอดส่องดูแล ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
แหล่งมั่วสุมของกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$)

ข้อที่ 8 การให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนที่เกิดขึ้นในชุมชนทั้งเรื่องยาเสพติด
และแหล่งมั่วสุม มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ข้อที่ 9 การให้ความร่วมมือกับโรงเรียนสรุปผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน
นักเรียน มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนา
คุณภาพการศึกษาด้วาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนา
คุณภาพนบพิตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
ในด้านการส่งต่อ

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
1	การมีส่วนร่วมในการวางแผน และส่ง นักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด ไปยังศูนย์บำบัดยาเสพติด	3.19	0.85	ปานกลาง
2	การมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่ง นักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพไปยัง สถานพยาบาล	3.11	0.93	ปานกลาง
3	การมีส่วนร่วมในการวางแผน และส่งตัว นักเรียนที่มีปัญหา ซึ่งได้รับการช่วยเหลือ แล้วแต่ไม่ดีขึ้น ไปยังหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	2.99	0.86	ปานกลาง

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
4	การให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการส่งนักเรียนที่มีปัญหาซึ่งได้รับการช่วยเหลือแล้ว แต่นักเรียนไม่ดีขึ้น และยากต่อการช่วยเหลือส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	3.11	0.90	ปานกลาง
5	การร่วมจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อส่งเสริมประสบการณ์ตรงให้กับนักเรียนได้ร่วมคิดร่วมทำ	3.12	0.93	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	3.10	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในด้านการส่งต่อ ภาพรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ พบว่าข้อที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน และส่งนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด ไปยังศูนย์บำบัดยาเสพติด มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) ข้อที่ 5 การร่วมจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อส่งเสริมประสบการณ์ตรงให้กับนักเรียนได้ร่วมคิดร่วมทำ มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$) ข้อที่ 2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน และส่งนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพไปยังสถานพยาบาล และข้อที่ 4 การให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการส่งนักเรียนที่มีปัญหาซึ่งได้รับการช่วยเหลือแล้ว แต่นักเรียนไม่ดีขึ้น และยากต่อการช่วยเหลือส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ข้อที่ 3 การมีส่วนร่วมในการวางแผน และส่งคัวนักเรียนที่มีปัญหาซึ่งได้รับการช่วยเหลือแล้วแต่ไม่ดีขึ้นไปยังหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามเพศ ดังปรากฏตามตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามเพศ

ข้อ	รายการ	ชาย		หญิง		t	Sig
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.26	0.75	3.37	0.68	-1.269	0.205
2	การคัดกรองนักเรียน	3.12	0.69	3.23	0.75	-1.304	0.193
3	การส่งเสริมนักเรียน	2.96	0.64	3.17	0.78	-2.506	0.013*
4	การป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.22	0.69	3.35	0.74	-1.572	0.117
5	การส่งต่อ	3.01	0.72	3.15	0.83	-1.549	0.123
เฉลี่ยรวม		3.11	0.63	3.25	0.67	-1.779	0.076

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าระดับ การมีส่วนร่วมโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่าด้านการส่งเสริม นักเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอายุ ดังปรากฏดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	20.601	3	6.867	18.197	0.000*
ภายในกลุ่ม	120.002	318	0.377		
รวม	140.603	321			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's ดังแสดงใน ตารางที่ 13

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's

อายุ					
	\bar{X}	ไม่เกิน 30 ปี	30 – 40 ปี	40 ปีขึ้นไป – 50 ปี	50 ปีขึ้นไป
ไม่เกิน 30 ปี	3.07	-	-0.3650*	-0.0748	0.3799
30 – 40 ปี	3.43		-	0.2902*	0.7449*
40 ปีขึ้นไป-ไป50 ปี	3.14			-	0.4547*
50 ปีขึ้นไป	2.69				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอายุ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ระหว่างผู้ปกครองที่มีอายุ 30 – 40 ปีกับอายุไม่เกิน 30 ปี ระหว่างผู้ปกครองที่มีอายุ 30 – 40 ปีกับอายุ 40ปีขึ้นไป – 50 ปีและอายุ 50 ปีขึ้นไป และระหว่างผู้ปกครองที่มีอายุ 40ปีขึ้นไป – 50 ปี กับอายุ 50 ปีขึ้นไป นอกนั้น ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	7.166	3	2.389	5.693	0.001*
ภายในกลุ่ม	133.437	318	0.420		
รวม	140.603	321			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's

อาชีพ		รับจ้าง	เกษตรกร	รับราชการ	อื่นๆ
	\bar{X}	3.07	3.23	3.64	3.05
รับจ้าง	3.07	-	-0.1633	-0.5762*	0.0144
เกษตรกร	3.23		-	-0.4129*	0.1776
รับราชการ	3.64			-	0.5906
อื่นๆ	3.05				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ระหว่างผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างกับผู้ปกครองที่มีอาชีพราชการ และระหว่างผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการกับผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร นอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	11.095	3	3.698	9.081	0.000*
ภายในกลุ่ม	129.508	318	0.407		
รวม	140.603	321			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 พบว่าผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's ดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวม เป็นรายคู่
ด้วยวิธี Scheffe's

วุฒิการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย หรือเทียบเท่า	อนุปริญญา หรือเทียบเท่า ขึ้นไป
		3.01	3.23	3.25	3.66
ประถมศึกษา	3.01	-	-0.2148	-0.2372	-0.6441*
มัธยมศึกษา ตอนต้น	3.23		-	-0.224	-0.4293*
มัธยมศึกษา ตอนปลาย หรือเทียบเท่า	3.25			-	-0.4070*
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า ขึ้นไป	3.66				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 17 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ระหว่างผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไปกับผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาประถมศึกษา วุฒิมัธยมศึกษาตอนต้น และวุฒิการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า นอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น โดยการใช้แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลคือ ผู้ปกครองไม่มีความรู้ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและผู้ปกครองไม่มีเวลาเอาใจใส่บุตรหลานเนื่องจากต้องประกอบอาชีพ

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน

ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในด้านการคัดกรองนักเรียนคือ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้ปกครองขาดการเอาใจใส่ดูแลนักเรียน และขาดการประสานงานระหว่างทางโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในด้านการส่งเสริมนักเรียน คือผู้ปกครองมีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาดูแลนักเรียน ขาดการประสานงานหรือการให้ความรู้เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและขาดงบประมาณเพื่อจัดกิจกรรมในการส่งเสริมนักเรียน

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา คือผู้ปกครองไม่ได้รับการประสานงานจากโรงเรียน และผู้ปกครองไม่สามารถดูแลนักเรียนได้ตลอดเวลา

5. ด้านการส่งต่อ

ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในด้านการส่งต่อ คือผู้ปกครองต้องการแก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง ขาดการประสานงานจากโรงเรียน และการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่ต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ซึ่งผู้วิจัย ได้นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ตลอดจนเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ และวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน และเพื่อศึกษาปัญหาของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

สมมุติฐานการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้ปกครองนักเรียนที่มี เพศ อายุ อาชีพ และวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่ม

เครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4
แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 1 – ปีที่ 6) โรงเรียนในสังกัดกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 2,027 คน จาก 14 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง เป็นกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา (ป.1-ป.6) โรงเรียนในสังกัดกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ในปีการศึกษา 2555 ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน (Kreajic & Morgan, 1970) แล้วกำหนดชั้นภูมิตามสถานศึกษาและกำหนดสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่างจากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากจากรายชื่อนักเรียนของแต่ละสถานศึกษาซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้รับการสุ่มตัวอย่างได้ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยทำการสอบถามผู้ปกครองนักเรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ อาชีพ วุฒิศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ซึ่ง เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) และ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 4

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือจากโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 โดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ

นบพิตา โดยมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาฝากไปแก่นักเรียนให้ผู้ปกครองในแต่ละห้องจากการสุ่มตัวอย่าง และกำหนดนัดหมายการเก็บแบบสอบถาม และทำการตรวจทานความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ทุกฉบับ จำนวน 322 ฉบับ จึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้ข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการแล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์และประมวลค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นเลือกตอบใช้ค่าร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายชื่อและรายค่านำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย ตอนที่ 3 หาค่าการทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามเพศ ตอนที่ 4 หาค่าทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4 จำแนกตามอายุ อาชีพ และวุฒิการศึกษา ถ้ามีความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี Scheffe's ตอนที่ 5 วิเคราะห์สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4 ของแบบสอบถามตอนที่ 3

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) ด้านการคัดกรองนักเรียน มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) และด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการส่งต่อ มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ และวุฒิการศึกษา

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา รายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่าด้านการส่งเสริมนักเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น ไม่มีความแตกต่างกัน

ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบภายหลัง เพื่อหาความแตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's จากผลการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยค่าสถิติ Scheffe's พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอายุ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ระหว่างผู้ปกครองที่มีอายุ 30 – 40 ปี กับอายุไม่เกิน 30 ปี ระหว่างผู้ปกครองที่มีอายุ 30 – 40 ปีกับอายุ 40ปีขึ้นไป – 50 ปีและอายุ 50 ปีขึ้นไป และระหว่างผู้ปกครองที่มีอายุ 40ปีขึ้นไป – 50 กับอายุ 50 ปีขึ้นไป นอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน

ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบภายหลัง เพื่อหาความแตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ระหว่างผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างกับผู้ปกครองที่มีอาชีพราชการ และระหว่างผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการกับผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกร นอกนั้นไม่มีความแตกต่างกัน

ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบภายหลัง เพื่อหาความแตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี

Scheffe's พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ระหว่างผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษา อนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไปกับผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษา ประถมศึกษา วุฒิมัธยมศึกษาตอนต้น และวุฒิการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า นอกนั้น ไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีประเด็นที่ได้นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าด้านความรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) รองลงมา คือ ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) ด้านการคัดกรองนักเรียน มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) และด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการส่งต่อ มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพล เฟื่องแจ่ม (2544) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร สระบัว (2546) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชัชนาท ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติงาน ด้านปัจจัยของระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และการให้ความช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง การให้ความสำคัญในการให้ครูที่ปรึกษา มีการประชุมแลกเปลี่ยน ความรู้ความเข้าใจและดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โรงเรียนมีการปฏิบัติด้านกระบวนการดำเนินงานของ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง การให้ความสำคัญในด้านการป้องกันและ แก้ไขปัญหาส่วนตัวของนักเรียน โดยการให้มีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียน ช้าหรือเรียนอ่อน โรงเรียนมีการปฏิบัติด้านผลผลิตของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับ

ปานกลาง และควรให้ความสำคัญในการแก้ไขปรับปรุงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยและการเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การจัดการและการแก้ปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจิราภรณ์ คำศिला (2552) ได้วิจัยสภาพปัญหาและการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เช่นเดียวกับ ผลงานการวิจัยของ จารุวรรณ รัตนมาลี (2547) ที่วิจัยสภาพและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่าสภาพการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของข้าราชการครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทพงศ์ พุฒยชาติรัตน์ (2546) ได้ศึกษาวิจัยการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า 1) การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการส่งเสริมนักเรียนและด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อและด้านการคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรระ จันทรัตน์ (2551) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 3 พบว่า (1) ความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารและครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีความตระหนักต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) ประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3) ประสิทธิภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (4) ปัญหาเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สำคัญ ได้แก่ ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการ

เมื่อพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เป็นรายด้านพบว่า

1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจิราภรณ์ คำศिला (2552) ได้วิจัยสภาพปัญหาและการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ขอบเขตความรับผิดชอบของตนเอง ในงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ มัลลิกา ศรีวิสุทธิ (2547) วิจัยเรื่อง การศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร พบว่าไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการให้ข้อมูล ไม่มีเวลาศึกษาข้อมูล เครื่องมือหรือวิธีการรู้จักนักเรียนไม่ชัดเจน ขาดความรู้และทักษะเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือหรือ วิธีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนในการให้ข้อมูล และไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากครูที่ปรึกษาเดิมและครูผู้สอนวิชาต่างๆ ในการให้ข้อมูล ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าครู ส่วนใหญ่มีงานสอนที่ต้องรับผิดชอบมาก จำนวนนักเรียนมากเกินไปทำให้การดูแลไม่ทั่วถึง และการให้ข้อมูลของผู้ปกครองและนักเรียนและครูอาจจะเกิดจากการที่ไม่ไว้วางใจกัน ดังนั้น ในการแก้ปัญหานี้ควรจะมีการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองนักเรียนและคณะครู ควรมีการจัดประชุม เพื่อให้ทราบถึงปัญหาเพื่อหาทางแก้ไข วางมาตรการ ตั้งเกณฑ์ในการแก้ปัญหาโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและควรมีเจ้าหน้าที่ประสานงานอย่างต่อเนื่อง อาจเป็นเพราะผู้ปกครองไม่เข้าใจถึง บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง และไม่มีความรู้เรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2) ด้านการคัดกรองนักเรียนพบว่า ทักษะของผู้ปกครองในภาพรวม มีส่วนร่วม ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ รจนา สินทิ (2547) วิจัยเรื่องสภาพการปฏิบัติตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารและครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าส่วนใหญ่ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่มีเวลาในการวิเคราะห์ข้อมูล ขาดความรู้และ ทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน เกณฑ์การคัดกรองนักเรียนและแบบรายงานผลการคัดกรอง นักเรียนไม่ชัดเจน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การสร้างเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนมีหลากหลาย ทำให้ไม่มีเวลาในการศึกษาและขยายความของมาตรฐานในการคัดกรองไม่ละเอียด ดังนั้น ใน การแก้ไขปัญหาคควรที่จะมีการตั้งเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียน โดยใช้การมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม การรายงานและสรุปแบบคัดกรองควรมีแบบรายงาน โดยเฉพาะและ บันทึกร่วมปัจจุบัน เพื่อสะดวกในการติดตามช่วยเหลือนักเรียน ทั้งนี้เพราะเป็นกิจกรรมที่ครูจะต้อง ปฏิบัติและมีการประสานงานกันระหว่างครูกับชุมชน

3) ด้านการส่งเสริมนักเรียนพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของวิฑูร วรชัยแหวน (2549) ได้วิจัยเรื่อง ได้วิจัยเรื่องระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนห้วยคตราชูร์รังสฤษฎ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท จากการศึกษพบว่างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ยังไม่หลากหลาย การจัดกิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยจัดกิจกรรมอบรมประจำสัปดาห์และการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถพิเศษยังไม่หลากหลาย

4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รจนา สินที (2547) วิจัยเรื่องสภาพการปฏิบัติตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารและครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าจำนวนนักเรียนมากทำให้การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนไม่ทั่วถึง ไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา ไม่ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนในการจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา ครูขาดความรู้และทักษะในการให้การปรึกษา ขาดความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือเพื่อน ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา ขาดความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ขาดความเข้าใจธรรมชาติของเด็กวัยรุ่น ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า งานสอนของครูมีมาก จำนวนเด็กมากเกินไปทำให้ดูแลไม่ทั่วถึงขาดคู่มือจัดกิจกรรม แนวทางแก้ไขควรจัดทำคู่มือในการจัดกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา ประชุมผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดกิจกรรมเพื่อหาทางป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดปฏิทินปฏิบัติงานเพื่อจัดกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการประเมินสรุปผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

5) ด้านการส่งต่อพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิฑูร วรษ์แหวน (2549) ได้วิจัยเรื่องได้วิจัยเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนหัตถการราษฎร์รังสฤษฎ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท พบว่าการประสานงานและบันทึกการส่งนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกยังไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง การประสานงานและบันทึกการส่งนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกยังไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง และการติดตามการช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ต่อเนื่อง เช่นเดียวกับงานวิจัยของ รจนา สินที (2547) วิจัยเรื่องสภาพการปฏิบัติตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารและครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าไม่มีเวลาในการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียน ไม่ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนในการส่งต่อในการ แก้ไขปัญหา ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า ปัญหาส่วนใหญ่ครูประจำชั้นได้แก้ไขปัญหาคิดว่าไม่น่าจะเป็นปัญหาที่จะต้องส่งต่อจึงไม่มีการติดต่อประสานงานกับบุคคลภายนอก ดังนั้นในการแก้ไขปัญหาคควรประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาคควรมีการบันทึกการส่งต่อเป็นระยะๆ และต่อเนื่องเพื่อสะดวกในการติดตามผลการส่งต่อ

อาจสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จะต้องมีการสร้างความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้กับผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนได้เห็นถึงความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และปลอดจากสารเสพติด เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง พัฒนาคตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และ บูรณาการตามความเหมาะสมของผู้เรียน

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ และวุฒิการศึกษา พบว่าความแตกต่างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน สำหรับรายด้านพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการส่งเสริมนักเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในส่วนของผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพล เพ็งแจ่ม (2544) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกัน อาชีพต่างกันและเป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด กระจุกภาพ (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนของครูที่ปรึกษา โรงเรียนวัดโพธิ์ผั๊กไห้ (เวชพันธุอนุสรณ์) ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูที่ปรึกษาของโรงเรียนวัดโพธิ์ผั๊กไห้ (เวชพันธุอนุสรณ์) มีความคิดเห็นว่าได้ดำเนินงานในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.89$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศ ช่วงชั้นที่รับผิดชอบ และประสิทธิภาพการทำงานที่แตกต่างกัน พบว่าครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งรายด้านและภาพรวมของการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่แตกต่างกัน 2) นักเรียนของโรงเรียนวัดโพธิ์ผั๊กไห้ (เวชพันธุอนุสรณ์) มีความคิดเห็นว่าได้ครูที่ปรึกษามีการดำเนินงานในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.99$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศพบว่าไม่แตกต่างกัน พิจารณาตามช่วงชั้นที่เรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ครูที่ปรึกษาและนักเรียนของโรงเรียนวัดโพธิ์ผั๊กไห้ (เวชพันธุอนุสรณ์) มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนวัดโพธิ์ผั๊กไห้ (เวชพันธุอนุสรณ์) ทั้งรายด้าน 5 ด้าน และในภาพรวมไม่แตกต่างกัน 4) ครูที่ปรึกษาของโรงเรียนวัดโพธิ์ผั๊กไห้ (เวชพันธุอนุสรณ์) มีความเห็นว่าปัญหาในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 1.97$) และเสนอแนวทางการแก้ปัญหาในการดำเนินงานและการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดโพธิ์ผั๊กไห้ (เวชพันธุอนุสรณ์) ด้านการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คณะครูควรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานในการบริหาร ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้เป็นนโยบายหลักของโรงเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรมีระบบข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน มีการประสานงานพบปะผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านทุกคน ด้านการคัดกรองนักเรียนควรมีการปรับเกณฑ์การคัดกรองในแต่ละปี และควรมีการใช้ข้อมูลอื่นๆ ประกอบ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ ด้านการส่งต่อนักเรียน ควรมีโครงการ และงบประมาณรองรับกิจกรรมต่างๆ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาควรมีการประสานสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็น และประสานงานกับระบบเครือข่ายผู้ปกครอง ส่วนด้านการดำเนินงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่าควรมีการสนับสนุนด้านงบประมาณ มีการประสานงานกันระหว่าง ครูที่ปรึกษาและระบบเครือข่ายผู้ปกครอง

อย่างไรก็ตามประสิทธิผลขององค์กรขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์กรนั้นในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย วิธีการก็คือ การสร้างให้เกิดการมีส่วนร่วม การให้บุคคลมีส่วนร่วมในองค์กรนั้น บุคคลจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการ หรือปฏิบัติการต่างๆ ขององค์กร การที่บุคคลมีส่วนเกี่ยวข้องในกิจกรรมต่างๆ ย่อมทำให้บุคคลมีความผูกพันต่อกิจกรรมนั้นและมีความผูกพันกับองค์กรในที่สุด ซึ่งทำให้เห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมทำให้เกิดความเกี่ยวข้องและการมีความเกี่ยวข้องก่อให้เกิดความผูกพัน

ดังนั้น โรงเรียนจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษา เพื่อสนองความต้องการของสังคม หรือชุมชน จึงทำให้ชุมชนมีความพอใจในโรงเรียน มีความเชื่อถือ ศรัทธา ในโรงเรียน ในการจัดการศึกษานั้นประชาชนหรือชุมชนจะต้องเข้ามามีบทบาทมีส่วนร่วมในการจัดการ ในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนที่มีขึ้น

3. สภาพปัญหาในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนไม่ได้ประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ปกครองนักเรียนไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งผลให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเทพ ศรีจักร (2551) ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย พบว่าปัญหาในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือผู้ปกครองยังไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเท่าที่ควร หรืออาจจะไม่เข้าใจในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนจึงควรส่งเสริมและสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครองและชุมชน ได้รับทราบข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับนักเรียน เพื่อร่วมกันหาแนวทางส่งเสริมนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มพิเศษและกลุ่มปกติ และหาแนวทางแก้ไขปัญหาสำหรับนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหา เพื่อให้การดำเนินงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนประสบผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ได้สรุปและอภิปรายผลนั้น ผู้วิจัยมีแนวคิดเป็นข้อเสนอแนะ 3 ประการ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ อำเภอพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อบุคคลหน่วยงาน ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาดังนี้

1) ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาคควรมีบทบาทเสนอแนะ

และหาแนวทางร่วมกันดำเนินงานทุกชั้นตอนให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง นักเรียนและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2) ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในแต่ละด้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ ให้มากขึ้น โดยใช้วิธีการต่างๆที่น่าสนใจ เช่นการจัดตั้งโครงการร่วมแรงร่วมใจของพ่อแม่ผู้ปกครองไปสู่ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นต้น

3) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรส่งเสริมทุกด้านอย่างต่อเนื่องดังนี้

3.1) ควรเปิดโอกาสให้บุคคลระดับต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารงาน ประสานงาน เกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในทุกด้าน

3.2) ควรมุ่งพัฒนา สร้างทัศนคติ ในการมีส่วนร่วม การรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น การยอมรับการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

การศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ อำเภอหนองพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ในระดับชุมชน เช่นกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2) ในระดับโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและบุคลากรภายในโรงเรียน ควรจัดประชุมสัมมนา เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ร่วมศึกษาดูงานร่วมกับผู้นำท้องถิ่น ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน เพื่อหาแนวทางการมีส่วนร่วมที่เหมาะสมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ อำเภอหนองพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ควรขยายขอบเขตการศึกษาค้นคว้าให้กว้างในระดับกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของ โรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2) ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น

3) ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ควบคู่กับเชิงปริมาณเพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กฤษณะ มูรติ. (2543). **แห่งความเข้าใจชีวิตและการศึกษาที่แท้**. กรุงเทพมหานคร: เพ็ญฟ้า.
- เกษม อุ๋นมนิรัตน์. (2549). **ได้รายงานการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนดำนทับตะโกราษฎร์อุปถัมภ์**. [Online]. เข้าถึงได้จาก <http://www.paktho.ac.th/kasem>. [2554, กันยายน 10]
- เกื้อกูล สุขปิติ. (2550). **การส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างงานอาชีพของนักเรียน มัธยม**. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2549). **แนวทางการประเมินตามสภาพจริง**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2548). **วารสารวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา.
- _____. (2547). **การเรียนรู้บูรณาการ: ยุทธศาสตร์ครูปฏิรูป**. กรุงเทพมหานคร: อูษาการพิมพ์.
- _____. (2543). **การปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2546). **ผลการดำเนินงานโครงการนำร่องระดับชาติ เรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน : วิถีชีวิตไทย**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2542). **แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้.
- _____. (2544). **แนวทางการวิจัยปฏิบัติการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2545). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2549)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- จันทร์หา พรหมานัน. (2546). **ปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. ม.ป.ท. : ม.ป. พ.
- จาวรธรรม คันธรัตน์ และคณะ. (2547). **สภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 : กรณีศึกษาโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 และ 4. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์**.
- จำนง แรกพินิจ. (2540). **รายงานการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- จรัส นองมาก. (2544). **ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนเซนต์คาเบรียล.
- ชูสวัสดิ์ จันทร์โรจนกิจ. (2541). **การมีส่วนร่วมของประชาชนการป้องกันต่ออาชญากรรมในพื้นที่เขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง**. วิทยานิพนธ์พัฒนาบริหารศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์.
- ณรงค์ชัย สามีไพรวัลย์. (2546). **ผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐพล ชุมวรฐายี. (2545). **บันไดสู่การประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: นุกพอยท์.
- ทองสุข ทับเจริญ. (2548). **ศึกษาการแก้ปัญหานักเรียนโรงเรียนศึกษานารีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 6 กลุ่ม ก. โดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. [Online]. เข้าถึงได้จาก <http://kplmed.org/index.php?lay=show&90=artde=40245588Ntype=1>. [2554, กันยายน 10]
- นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์. (2540). **ภาวะผู้นำหรือประมุขศิลป์**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพมหานคร: ปฏิรูปการศึกษา.
- ประภาส นาคประวัตติ. (2553). **ศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1-3 ในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประเวศ วะสี. (2543). **กระบวนการทางปัญญา**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ประเสริฐ สอนจันทร์. (2553). **การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปัญญา เกสรทอง. (2541). **การพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- ผ่องพันธ์ สายทอง และคณะ. (2545). **ศึกษาการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามโครงการสุขภาพจิตสู่สถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดแพร่**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ผ่องใส สายราช. (2546). การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตเชียงใหม่ในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- พรเทพ ศรีจักร. (2551). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- พิชิตพล สุทธิสถานนท์. (2546). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: เดอะบุคส์.
- พิพัฒน์ วิเชียรสุวรรณ. (2541). แผนการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: เดอะบุคส์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพจิตร สะดวกการ. (2545). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- ไพบูรณ์ แจ่มพงษ์. (2542). การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพ. ม.ป.ท. : กรมวิชาการ.
- ไพรวลัย พิทักษ์สาธิต. (2546). รางวัลพระราชทาน รางวัลสุดยอดของโรงเรียนคุณภาพ. ม.ป.ท. : กรมวิชาการ.
- ไพรัช อรรถกามานนท์และคณะ. (2545). การส่งเสริมชุมชนและท้องถิ่นในการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ไพโรจน์ พิทักษ์ทวยหาญ. (2544). มาตรฐานคุณภาพการศึกษากับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. ม.ป.ท.: กรมวิชาการ.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2544). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนเทศบาลนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มัลลิกา ศรีวิสุทธิ. (2547). การศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของนักเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มณฑนา พิพัฒน์เพ็ญ. (2540). การมีส่วนร่วมและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสอนดนตรีพื้นบ้าน ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), สำนักงาน. (2549). รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- รุจิราภรณ์ คำศิลา. (2552). สภาพปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาภาคเหนือ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รุ่ง แก้วแดง. (2542). การศึกษาของไทย. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- รจนา สีนที. (2547). สภาพการปฏิบัติตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2547). การพัฒนาชุมชนเมืองแห่งการเรียนรู้สำหรับสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2540). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- วิชาการ, กรม. (2544). การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะ ดี เก่ง มีความสุขระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.
- _____. (2540). คู่มือปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: การศาสนา.
- _____. (2546). กรอบแนวความคิดและแนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.
- _____. (2543). การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร: การศาสนา.
- วิจิต รุ่งศรีทอง. (2545). การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารและดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วิฑูร วงษ์แหวน. (2549). รูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนหันการราษฎร์รังสฤษดิ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วิทยา เชียงกูล. (2553). รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2551/2552: บทบาทการศึกษากับพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

- วินัย ทองแถม. (2542). ศึกษาการพัฒนา รูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนตากฟ้า วิชาประสิทธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 3. [Online]. เข้าถึงได้จาก : <http://school.obec.go.th/takfawichaprasit/html/new48.html>. [2554, กันยายน 10]
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2542). การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปริญญาโทศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริรัตน์ นิ่มมา. (2549). การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนไพศาลวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- _____. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมาน อัสวภูมิ. (2542). หลัก ทฤษฎีและการปฏิบัติการบริหารการศึกษา. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมบูรณ์ โอพารกิจเจริญ. (2547). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในเทศบาลนครเขตภาคกลาง. ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมพร สระบัว. (2546). การประเมินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมศักดิ์ สันธุระเวชญ์. (2542). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- สันติสุข สันติศาสนสุข, (2550). ครูกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมและคุณลักษณะที่สังคม คาดหวัง. ม.ป.ท.: กรมวิชาการ.
- สามัญศึกษา, กรม. (2544). การประกันคุณภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรม สามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร: การศาสนา.
- สุรัตน์ ชาตะรักษ์. (2550). การดำเนินงานตามมาตรฐานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุภาพจิต, กรม. (2544). คู่มือความฉลาดทางอารมณ์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: กรมสุขภาพจิต.
- _____. (2544). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ชูมิเนียร์(ไทยแลนด์).

- _____ (2551). **คู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วงชั้นที่ 1-2 พิมพ์ครั้งที่ 2.** กรุงเทพมหานคร: ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2546). **รายงานโครงการวิธีการเรียนรู้คนไทย : คุณลักษณะและวิธีการเรียนรู้ของคนไทย.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุรพล เพ็งแจ่ม. (2544). **การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- สุรเดช มาสินทพันธุ์. (2545). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สุธีรา สุริยวงศ์. (2550). **ครูยุคใหม่.** ม.ป.ท.: กรมวิชาการ.
- อรุณ รักธรรม. (2540). **เอกสารการสอนชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อัมพร เลิศณรงค์. (2545). **ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา.
- อุดมศักดิ์ พลอยบุตร. (2546). **การพัฒนาผู้เรียนในยุคปฏิรูปการศึกษา.** ม.ป.ท.: กรมวิชาการ.
- อุทัย วงศ์จันทร์. (2551). **สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-3 ในอำเภอฝาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่ เขต 3.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- อุทุมพร จามรมาน. (2544). **การวิจัยในชั้นเรียนและโรงเรียนเพื่อการพัฒนาผู้เรียน.** กรุงเทพมหานคร: ฟีนี.
- เอกรินทร์ สีมหาสาร. (2545). **กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพมหานคร: นุคพอยท์.
- Beccerra. (1974). **Community Relation.** Dissertation Abstracts International, 32 (6) [Online]. Available : www.Surinareal.go.th/isresearch/vijai.
- Best,J.w. (1997). **Research in Education.** 3 rd ed.. Englewood Cliffs, New Jersey.

- Bruce, Elkin Louis. (1972). The Role of The Elementary Principals in School Community Relations. **Dissertation Abstracts International**, 32 (6), 6028A, May.
- Cronbach, L.J. (1970). **Essential of Psychological Testing**. 3 rd ed. New York: Harper & Row. Publication.
- Gunderson, Jane. (2000). **Family Group Conference : An Innovative Approach to Truancy in Schools : A Case Study**. Doctor's Thesis. California: University of Southern California.
- Hoy, Wayne K. ; & Miskel, Cecil G. (2001). **Educational Administration Theory, Research , and Practice**. 6th ed. Newyork: McGraw-Hill.
- Krejcie, R.V. and Morgan. D.V. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities" **Educational and Psychological Measurement**,p.608.
- Phelps, R. N. (1972). "Teacher and Student Perception of Problem of Adolescent in a Rural Kansas School District" **Dissertation Abstracts Internationa**. 33 (July 1972) : 3303-A.
- Smith, Bert J. (1997). "Washington State Coordinate Service Initiative for At-Risk Tough and Families." [Online] **Elementaey - Secondary - Education, Washington University Distance Education 5: 8** Abstract available: DIALOG File: ERIC 2, 2000.
- Toy, Steven Leonard. (1983). **The Development of a School 13 Community Relation Plan for a Small Rural School District**. 45 (7) (July), p.19513-A.
- Perter Dennis, Palozzi, (1981). A model for community participation in local school district decision making. **Dissertation Abstraction International**, 6, 1481-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายพงษ์ศักดิ์ ศรีสมทรง
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
2. นายจรัส เพชรทับ
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
3. นายสุรน เกิดมณี
ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าศาล
4. นางสาวชูศรี กาญจนวงศ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศโสมสร
5. นางพัทธนันท์ นิลพัฒน์
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสะพานหิน

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศร พิเศษ ว.232/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี้ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

25 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณพงศ์ศักดิ์ ศรีสมทรง (รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระยุทธ ชาตะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษา ในประเด็นคำถาม พร้อมให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัยไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มะโน คำบำรุง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว.232/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี่ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

25 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณจรัส เพชรทับ (ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนพิค้ำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาศะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและภาษาในประเด็นคำถาม พร้อมให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัยไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอบขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มะโน คำบำรุง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศร พิเศษ ว.232/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

25 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณสุชน เกิดมณี (ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าศาลา)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาคะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษา ในประเด็นคำถาม พร้อมให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัยไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มะโน คำบำรุง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว.232/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี้ อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

25 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณชูศรี กาญจรวงศ์ (ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสโมสร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเทียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษา ในประเด็นคำถาม พร้อมให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัยไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอบขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มะโน คำบำรุง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว.232/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี่ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

25 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณพัทธนันท์ นิลพัฒน์ (ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสะพานหัน)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาคะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษา ในประเด็นคำถาม พร้อมให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัยไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มะโน คำบ่ารุง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

ที่ ศร พิเศษ ว.247/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

26 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัด โมคคสถาน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 10 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิศำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการนำเครื่องมือการวิจัย มาทดลองใช้ (Try Out) ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัด โมคคสถาน เพื่อนำไปหาคำอำนจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนักศึกษาจะไปประสานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเฑียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มะโน กำบำรุง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว.247/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

26 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดจันทอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 10 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการนำเครื่องมือการวิจัยมาทดลองใช้ (Try Out) ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนวัดจันทอ เพื่อนำไปหาคำอำนางจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนักศึกษาจะไปประสานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเฑียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มะโน คำบำรุง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศร พิเศษ ว.247/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี้ อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

26 พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังลุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 10 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเทียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาคะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการนำเครื่องมือการวิจัยมาทดลองใช้ (Try Out) ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านวังลุง เพื่อนำไปหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนักศึกษาจะไปประสานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเทียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มะโน คำบำรุง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ภาคผนวก ง

หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ พิเศษ ว.290/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี้ อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

21 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากลง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน 43 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเฑียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิญญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศร พิเศษ ว.290/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี่ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

21 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเป็ยน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน 23 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบทำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระบุษย์ ชาคะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเฑียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาอนุญาต ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิญญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศร พิเศษ ว.290/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี่ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

21 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านพิต๋า

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน 20 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิต๋า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาคะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเฑียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิญญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศษ พิเศษ ว.290/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี่ว อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

21 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน 19 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระยุทธ ชาคะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเฑียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาอนุญาต ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์ 0-7537-7438

โทรสาร 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว.290/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี้ อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

21 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดเขาน้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน 5 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเฑียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิญญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว.290/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี้ อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

21 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคงคา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน 46 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระบุษ ชาติกะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเฑียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว.290/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี่ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

21 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขุนทะเล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน 9 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาคะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเฑียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์ 0-7537-7438

โทรสาร 0-7537-7438

ที่ ศร พิเศษ ว.290/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

21 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโรงเหล็ก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน 20 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระยุทธ ชาคะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเฑียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาอนุญาต ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว.290/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี่ อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

21 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโรงเหล็ก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน 59 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระยุทธ ชาคะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเฑียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาอนุญาต ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว.290/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี่ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

21 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านพังหรั่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน 13 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเฑียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว.290/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี้ อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

21 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนาแหรง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน 28 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเฑียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศร พิเศษ ว.290/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี่ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

21 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนตุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน 15 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเทียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระบุษย ชาติกะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเทียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิญญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว.290/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี่ อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

21 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเคียงคีรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

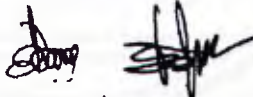
จำนวน 19 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระบุตธ ชาติคาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเฑียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิญญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว.290/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี้ อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

21 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดวังเลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน 3 ชุด

ด้วยนายมนต์ชัย อินมณเฑียร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามกับตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายมนต์ชัย อินมณเฑียร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิญญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขาธิการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ภาคผนวก จ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย
พัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4 จึงขอ
ความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ซึ่งแบบสอบถามมี 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 4 ลักษณะเป็นแบบสอบถามเลือกตอบ (Check List)
จำนวน 40 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน

จากข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม
ดังนั้นจึงไม่มีผลกระทบต่อตำแหน่งและการปฏิบัติหน้าที่การงานของท่านแต่อย่างใด และการตอบ
แบบสอบถามของท่านนั้นได้เป็นวิทยาทานที่มีคุณค่าต่อการศึกษา ค้นคว้า และเป็นประโยชน์
ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

นายมนต์ชัย อินมณเทียร

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ไม่เกิน 30 ปี

30 - 40 ปี

40 ปีขึ้นไป - 50 ปี

50 ปี ขึ้นไป

3. อาชีพ

รับจ้าง

เกษตรกรรม

รับราชการ

อื่นๆ.....

4. วุฒิการศึกษา

ประถมศึกษา (ป.1 - ป.6)

มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 - ม.3)

มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า(ม.4, ม.6, ปวช.)

อนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป(ปวส.,ปริญญาตรี, สูงกว่าปริญญาตรี)

ตอนที่ 2 สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
1. ท่านได้รับเชิญเข้าร่วมประชุมที่ โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
2. ท่านร่วมจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของนักเรียน เพื่อใช้ในการวางแผนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
3. ท่านได้มีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
4. ท่านให้ข้อมูลกับโรงเรียนเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การไปโรงเรียน การคบเพื่อน การรักษาสุขภาพ และความเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน					
5. ท่านทราบข้อมูลของนักเรียนโดยการสอบถามจากเพื่อน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง					
6. ท่านให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน					
7. ท่านให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการสร้างแบบบันทึกข้อมูลที่ได้จากการศึกษา สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน					
8. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเมื่อโรงเรียนขอความร่วมมือ					
9. ท่านได้ร่วมกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
10. ท่านได้ร่วมออกแบบวิธีดำเนินงาน/โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน					

ข้อคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	5	4	3	2	1
11. ท่านได้ร่วมกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินงาน/โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
12. ท่านได้ร่วมประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความสอดคล้องของแผนงาน/โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน					
13. ท่านมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา					
14. ท่านมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียนตามแบบที่โรงเรียนกำหนด					
15. ท่านร่วมจัดหาทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ โครงการเยี่ยมบ้านนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน					
16. ท่านร่วมประสานงานขอความร่วมมือช่วยเหลือระหว่าง การปฏิบัติตามแผนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน					
17. ท่านมีส่วนร่วมในโครงการการเยี่ยมบ้านนักเรียนในชุมชนเพื่อติดตามนักเรียน					
ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน					
18. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาโดยการจัดการอบรมที่โรงเรียนจัดขึ้น					
19. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาโดยการจัดศูนย์การเรียนรู้					
20. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาโดยการจัดลานกีฬาและนันทนาการ					

ข้อคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	5	4	3	2	1
21. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและจำนวนเพียงพอ					
22. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาโดยการส่งเข้าร่วมการอบรมที่ภาครัฐและเอกชนจัดขึ้น เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล ที่ว่าการอำเภอ เป็นต้น					
23. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริมนักเรียนในการให้ความรู้ความเข้าใจถึงอันตรายในการอยู่ใกล้แหล่งมั่วสุ่มหรือเสี่ยงกับยาเสพติด					
24. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริมนักเรียนในการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์					
ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา					
25. ท่านมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาและแนะนำแก่นักเรียนในกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา					
26. เมื่อนักเรียนมีปัญหา ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการป้องกัน ให้ความช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาตามสภาพปัญหาของนักเรียน					
27. ท่านร่วมจัดกิจกรรมเพื่อให้กำลังใจและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มเสี่ยง					
28. ท่านมีส่วนร่วมในการป้องกันนักเรียนไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและให้อยู่ห่างจากแหล่งมั่วสุ่ม					
29. ท่านให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิผู้มีความรู้ตามสภาพปัญหา มาให้ความรู้และแนะนำในการป้องกันและแก้ไขปัญหา					
30. ท่านให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องโทษของยาเสพติด					

ข้อคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	5	4	3	2	1
31. ท่านให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการสอดส่องดูแล ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แหล่งมั่วสุ่มของกลุ่ม เสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา					
32. ท่านให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาของ นักเรียนที่เกิดขึ้นในชุมชนทั้งเรื่องยาเสพติดและแหล่ง มั่วสุ่ม					
33. ท่านให้ความร่วมมือกับโรงเรียนสรุปผลการดำเนินงาน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน					
34. ท่านให้ความร่วมมือในการประสานงานกับสถานีตำรวจ ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แหล่งมั่วสุ่มของ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา					
35. ท่านให้ความร่วมมือกับและประสานงานกับหน่วยงาน สาธารณสุข โรงพยาบาล ในด้านการอบรมให้ความรู้ เรื่องการรักษาสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา					
ด้านที่ 5 การส่งต่อ					
36. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผน และส่งนักเรียนที่มี ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด ไปยังศูนย์บำบัดยาเสพติด					
37. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผน และส่งนักเรียนที่มี ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพไปยังสถานพยาบาล					
38. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผน และส่งตัวนักเรียนที่มี ปัญหา ซึ่งได้รับการช่วยเหลือแล้วแต่ไม่ดีขึ้น ไปยัง หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง					
39. ท่านให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการส่งนักเรียนที่ มีปัญหาซึ่งได้รับการช่วยเหลือแล้ว แต่นักเรียน ไม่ดีขึ้น และยากต่อการช่วยเหลือ ส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน					
40. ท่านร่วมจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อส่งเสริม ประสพการณ์ตรงให้กับนักเรียน ได้ร่วมคิดร่วมทำ					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่าย พัฒนาคุณภาพนบพิตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ใน 5 ด้าน

ขอให้ท่านโปรดกรอกข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ลงในแบบสอบถามฉบับนี้ให้ตรงกับความคิดเห็นของ ท่านให้มากที่สุด

ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

.....

.....

.....

ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน

.....

.....

.....

ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน

.....

.....

.....

ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

.....

.....

.....

ด้านที่ 5 การส่งต่อ

ภาคผนวก ฉ

ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC)

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC)

เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตดำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

.....

ข้อคำถาม	ประมาณค่าความคิดเห็นของ					ค่า IOC	แปลผล
	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่						
	1	2	3	4	5		
ตอนที่ 2 สภาพแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือ							
นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิตดำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4							
ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล							
1. ท่านได้รับเชิญเข้าร่วมประชุมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2. ท่านร่วมจัดลำดับความสำคัญของปัญหาของนักเรียนเพื่อใช้ในการวางแผนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
3. ท่านได้มีส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4. ท่านให้ข้อมูลกับโรงเรียนเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การไปโรงเรียน การคบเพื่อน การรักษาสุขภาพ และความเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5. ท่านทราบข้อมูลของนักเรียนโดยการสอบถามจากเพื่อน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
6. ท่านให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้
7. ท่านให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการสร้างแบบบันทึกข้อมูลที่ได้จากการศึกษา สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ประมาณค่าความคิดเห็นของ					ค่า IOC	ค่า แปลผล
	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่						
	1	2	3	4	5		
8. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเมื่อโรงเรียนขอความร่วมมือ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9. ท่านได้ร่วมกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	0	+1	0	0.6	ใช้ได้
10. ท่านได้ร่วมออกแบบวิธีดำเนินงาน/โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
11. ท่านได้ร่วมกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินงาน/โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
12. ท่านได้ร่วมประเมินความถูกต้องสมบูรณ์และความสอดคล้องของแผนงาน/โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน							
13. ท่านมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
14. ท่านมีส่วนร่วมในการคัดกรองนักเรียนตามแบบที่โรงเรียนกำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
15. ท่านร่วมจัดหาทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน	+1	0	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้
16. ท่านร่วมประสานงานขอความร่วมมือช่วยเหลือระหว่าง การปฏิบัติตามแผนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการคัดกรองนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
17. ท่านมีส่วนร่วมใน โครงการการเยี่ยมบ้านนักเรียนในชุมชนเพื่อติดตามนักเรียน	+1	+1	0	0	+1	0.6	ใช้ได้
ด้านที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน							
18. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาโดยการจัดการอบรมที่โรงเรียนจัดขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ประมาณค่าความคิดเห็นของ					ค่า IOC	แปลผล
	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่						
	1	2	3	4	5		
19. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาโดยการจัดศูนย์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
20. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาโดยการจัดลานกีฬาและนันทนาการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
21. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและจำนวนเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
22. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาโดยการส่งเข้าร่วมการอบรมที่ภาครัฐและเอกชนจัด เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล ที่ว่าการอำเภอ เป็นต้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
23. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริมนักเรียนในการให้ความรู้ความเข้าใจถึงอันตรายในการอยู่ใกล้แหล่งมั่วสุ่มหรือเสี่ยงกับยาเสพติด	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
24. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนและส่งเสริมนักเรียนในการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา							
25. ท่านมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาและแนะนำแก่นักเรียนในกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
26. เมื่อนักเรียนมีปัญหา ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการป้องกัน ให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหตามสภาพปัญหาของนักเรียน	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
27. ท่านร่วมจัดกิจกรรมเพื่อให้กำลังใจและส่งเสริมนักเรียนกลุ่มเสี่ยง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ประมาณค่าความคิดเห็นของ					ค่า IOC	แปลผล
	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่						
	1	2	3	4	5		
28. ท่านมีส่วนร่วมในการป้องกันนักเรียนไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและให้อยู่ห่างจากแหล่งมั่วสุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
29. ท่านให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิผู้มีความรู้ตามสภาพปัญหามาให้ความรู้และแนะนำในการป้องกันและแก้ไขปัญห	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
30. ท่านให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องโทษของยาเสพติด	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
31. ท่านให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการสอดส่องดูแล ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แหล่งมั่วสุ่มของกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
32. ท่านให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนที่เกิดขึ้น ในชุมชนทั้งเรื่องยาเสพติดและแหล่งมั่วสุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
33. ท่านให้ความร่วมมือกับโรงเรียนสรุปผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
34. ท่านให้ความร่วมมือในการประสานงานกับสถานีตำรวจในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แหล่งมั่วสุ่มของกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
35. ท่านให้ความร่วมมือกับและประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุข โรงพยาบาล ในด้านการอบรมให้ความรู้เรื่องการรักษาสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
ด้านที่ 5 การส่งต่อ							
36. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผน และส่งนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด ไปยังศูนย์บำบัดยาเสพติด	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
37. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผน และส่งนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพไปยังสถานพยาบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ประมาณค่าความคิดเห็นของ					ค่า IOC	แปลผล
	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่						
	1	2	3	4	5		
38. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผน และส่งตัวนักเรียนที่มีปัญหา ซึ่งได้รับการช่วยเหลือแล้วแต่ไม่ดีขึ้น ไปยังหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
39. ท่านให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการส่งนักเรียนที่มีปัญหาซึ่งได้รับการช่วยเหลือแล้วแต่ไม่ดีขึ้นและยากต่อการช่วยเหลือส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
40. ท่านร่วมจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ตรงให้กับ นักเรียน ได้ร่วมคิดร่วมทำ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

$$\text{ค่า IOC} = \frac{\text{จำนวนข้อ} \times \text{น้ำหนักคะแนน}}{\text{จำนวนข้อของแบบสอบถาม}}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่า IOC} &= \frac{(1.0 \times 28) + (0.8 \times 7) + (0.6 \times 5)}{40} \\ &= \frac{28 + 5.6 + 3}{40} \\ &= \frac{36.6}{40} \\ &= 0.915 \end{aligned}$$

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายมนต์ชัย อินมณเฑียร
วัน เดือน ปีเกิด	13 พฤษภาคม 2521
สถานที่เกิด	อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 39/3 หมู่ที่ 8 ตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช 80320
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู วิทยฐานะชำนาญการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านปากลง หมู่ที่ 5 ตำบลกรุงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2534	ประถมศึกษา โรงเรียนวัดลานแจะ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนาขาควิทยาคาร อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
พ.ศ. 2543	มัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
พ.ศ. 2548	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2556	ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช